

Instruktion för förfarandet vid meddelandetrafi ken

Prodat och Aperak

version 1.4

17.11.2009

Detta dokument är en översättning från motsvarande finskspråkiga dokument. Vid tolkningskonflikter följs den finskspråkiga versionen.

EDI-användargruppen

www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut

FINSK ENERGIINDUSTRI RF

Innehållsförteckning

1.	ALLMÄNT	4
1.1	Inledning	4
1.2	Terminologi	4
1.3	Avsikten med instruktionen för förfarandet	8
2.	BESKRIVNING AV DET ELEKTRONISKA INFORMATIONsutBYTET OCH MEDDELANDETRAFIKEN	9
2.1	Meddelandetrafiken	9
2.2	Meddelanden som gäller byte av försäljare	11
2.2.1	Ny försäljares meddelande om nytt avtal gällande viss förbrukningsplats Z03	11
2.2.2	Nätinnehavarens meddelande till nuvarande försäljare Z05	12
2.2.3	Nuvarande försäljares meddelande om avbrytande/fortsättning av leverans Z08	12
2.2.4	Nätinnehavarens bekräftelse av nytt avtal till ny försäljare Z04 – Inledande av leverans eller avslag	13
2.2.5	Förbrukningsplatsens mätaravläsningar Z11 – Nätinnehavarens meddelande till den nya försäljaren om mätarställningarna vid leveransens inledningstidpunkt och årsuppskattningarna, samt meddelande till den tidigare försäljaren om mätarställningarna vid leveransens avslutningstidpunkt.	14
2.2.6	Mätarens/mätningssättets byte och startavläsning	14
2.3	Meddelanden under pågående leverans	15
2.3.1	Ändring av förbrukningsplatsens uppgifter Z06	15
2.3.2	Nuvarande försäljares meddelande till nätinnehavaren om förändring av fakturerings sätt under leverans Z09	16
2.3.3	Mätaravläsning Z11 – Nätinnehavarens meddelande om uppmätt energi, energibalans och uppskattade årsförbrukningar	16
2.3.4	Mätarbyte Z10	17
2.3.5	Brytning av elleveransen	18
2.4	Meddelanden som gäller avslutande av leverans	20
2.4.1	Den nuvarande försäljarens meddelande om att avtalet upphör Z08	20
2.4.2	Förbrukningsplatsens mätuppgifter Z11 – Nätinnehavarens meddelande om avläsningsuppgifter vid avtalets upphörandetidpunkt	20
2.5	Meddelanden som gäller flyttprocessen	21
2.5.1	Försäljarens meddelande till den nuvarande förbrukningsplatsens nätinnehavare om kundens bortflyttning Z08[14]	21
2.5.2	Försäljarens meddelande till nätinnehavaren för den nya förbrukningsplatsen om kundens inflyttning Z03[14]	21
2.5.3	Nätinnehavarens meddelande till nuvarande försäljare om att försäljningsavtalet upphör på grund av bortflyttning Z05[14]	22
2.5.4	Flyttningshändelsens mätaravläsningar Z11	22
3.	MEDDELANDENAS INNEHÅLL	23
3.1	Förbrukningsplatsens beteckning	23
3.2	Avtalsbeteckning	23
3.3	Uppskattning av årsförbrukningen	23
3.4	Mätaravläsningar och uppskattningar av årsförbrukningar för leveransens inlednings/avslutningstidpunkter	24
3.5	Aktörsbeteckningar	24
3.6	Ruttning av meddelanden	24
3.7	PRODAT-sambandsuppgifter	24

3.8	Förbrukningsplatser med timvis mätning	24
3.9	Orsakskoderna och beteckningarna för tidszonindelning	25
4.	APERAK-MEDDELANDEN	28

Bilaga 1	Beskrivning över användning av meddelanden
Bilaga 2	Flyttprocesser
Bilaga 3	Användning av avläsningsdatum i PRODAT-meddelanden

1. Allmänt

1.1 Inledning

Denna instruktion ger anvisningar för informationsutbyte och behandling av information gällande kunder, avtal och förbrukningsplatser. Vid informationsutbytet används PRODAT-meddelanden och de utväxlas genom användning av EDIEL-förfaranden. Instruktionen innehåller inte anvisningar rörande balansutredning (se de allmänna tillämpningsreglerna för förmedling av EDIEL meddelanden, www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut).

Grunden för instruktionerna består av elmarknadslagen, tillämpliga förordningar och beslut från Statsrådet och Arbets- och näringsministeriet (tidigare HIM).

Nedan finns den noggrannare specifikationen:

Elmarknadslagen 386/1995 med ändringar

Statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser 5.2.2009
Bokföringslagen nr. 1336/1997

Arbets- och näringsministeriets förordning om informationsutbytet i anslutning till utredning av elleveranser 9.12.2008

I instruktionen har dessutom tagits hänsyn till de allmänna elleveransvillkoren (ELV05), nättjänstvillkoren (NTV05) och elförsäljningsvillkoren (EFV99). Villkoren finns på Finsk Energiindustri rf:s Internet-sidor www.energia.fi > Sähkö > Koti ja sähkö > Sähköopimukset.

Finsk Energiindustri rf. har också uppgjort instruktionerna "PRODAT-inhouse määrittelyt ja syykoodit" samt "Elmarknadens förfaringsätt i praktiken", i vilka också PRODAT-meddelanden behandlas. Denna samt tidigare nämnda instruktioner kompletteras av instruktionen "Instruktioner för försäljare och nätinnehavare vid situationer gällande byte av försäljare". De tidsenliga publikationerna finns på sidorna www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

Instruktionen kommer regelbundet att granskas i Finsk Energiindustri rf:s EDI användargrupp för att säkerställa att instruktionen uppdateras som följd av förändringar som inträffat i verksamhetsomgivningen.

1.2 Terminologi

I instruktionen har man strävat till att använda den allmänna terminologin inom branschen. I det följande har man dock preciserat några speciella termer.

APERAK	Ett EDIFACT-kvitteringsmeddelande som är avsett för kvittering på tillämpningsnivå och för eventuella felmeddelanden. Om mottagarens tillämpning har förkastat mottaget meddelande som felaktigt, meddelas felets orsak till avsändaren med ett APERAK-meddelande. Vid positiv situation vet man att det sända meddelandet förmedlats till mottagande tillämpning utan anmärkning.
EDI	Electronic Data Interchange, på finska OVT. Informationsutbyte mellan två tillämpningar på överenskom-

met sätt. Oftast är det enligt den finska benämningen fråga om automatisk informationsöverföring mellan två eller flera organisationer.

EDIEL	Meddelande- och informationsutbytesdefinition för elbranschen som utvecklats av det nordiska Ediel Forum (http://www.ediel.org). Dess verksamhet fortsätts av ebIX (http://www.ebix.org).
EDIFACT	Ett informationsutbytespråk, EDI for Administration Commerce and Transport, som upprätthålls av organisationen CEFACCT vilken lyder under FN, och också omfattar grammatik och ordlista. Det har även publicerats som en ISO-standard.
DELFOR	EDIFACT- meddelande om leveransbegäran. Ediel har bearbetat det så att det passar för tidsserieprognosernas behov.
Nätinnehavare	Distributionsnätinnehavare, (NIH). En sammanslutning eller ett bolag som innehar distributionsnät och som utövar tillståndspliktig elnätverksamhet. I instruktionen används den kortare versionen genomgående.
MSCONS	EDIFACT-meddelande avsett för förmedling av mätvärden. Ediel har bearbetat det så att det bättre motsvarar elbranschens behov.
Säljare	Person, sammanslutning eller bolag som säljer elektricitet.
PRODAT-inhouse	Beskrivning av gränssnittet hos PRODAT-meddelanden.
PRODAT-meddelanden	EDIFACT-meddelanden som har utvecklats för förmedling av data gällande elbolagens förbrukningsplatser. Ett PRODAT-meddelande (t.ex. Z03[1]) består av en viss meddelandetyper (Z03) och en orsakskod ([1]) som anger användningsändamålet noggrannare.
Avtalsbeteckning	Säljarens avtalsbeteckning används i meddelandetransporten som individualiserande faktor.
Elanvändaren	Elanvändaren (användaren) köper elektricitet av säljaren och nättjänsten av nätinnehavaren i huvudsak för sitt eget bruk. En användare kan också vara en ansluten som via sitt, i anslutningsavtalet specificerade, anslutningsställe, skaffar elektricitet för andras

	bruk. Flera användare kan med gemensamt ansvar binda sig till försäljningsavtalet.
Elförsäljningsavtal	Elförsäljningsavtalet är ett avtal mellan elanvändaren och säljaren som omfattar den elenergi som användaren behöver.
Elleveransavtal	Elleveransavtalet är ett sådant avtal mellan säljaren och användaren där säljaren också tar ansvar för nät-tjänsten. Säljaren kommer vid behov överens med nätinnehavare om nättjänsten. Så länge elleveransavtalet är i kraft skall det inte finnas separata nät-tjänst- eller försäljningsavtal för förbrukningsplatsen. Tjänsten enligt elleveransavtalet kallas för elleverans. (Se Elleveransvillkoren - ELV05)
Elnätstjänst	Med elnätstjänst (nättjänst) avses all verksamhet som utförs av nätinnehavaren (NIH), och som möjliggör överföring av elektricitet mot ersättning i nätinnehavarens elnät.
Elnätsavtal	Elnätsavtalet (nätavtalet) är ett avtal mellan nätinnehavaren och elanvändaren som omfattar den nät-tjänst som användaren behöver.
Balansenergiprognos	<p>Årsenergiuppskattning beräknas för typförbrukargrupp 2. För övriga typförbrukargrupper (1 och 3) är balansenergiprognosen = uppskattad årsförbrukning. Balansenergiprognosen är en uppskattning av årsförbrukningen för förbrukningsplatser på kurva 2, som korrigerats matematiskt för utjämnning av det systematiska fel som beror på det geografiska läget (temperaturskillnaden).</p> <p>Balansenergiprognos för typförbrukargrupp 2 fås när kundens uppskattning av årsförbrukningen korrigeras före timenergiberäkningen, så att den motsvarar grundtemperaturen som definieras i bilaga 4 i handels- och industriministeriets beslut 491/1988, genom att årsuppskattningen multipliceras med förhållandet mellan energierna i mätperiodens jämförelsekurva och den temperaturkorrigerade jämförelsekurvan.</p>
Balansutredning	Med balansutredning avses utredning av de elaffärer som gjorts under varje timme. Resultatet blir elbalansen och balansavvikelsen för varje aktör inom elmarknaden.
Utjämningsberäkning	En beräkning där man utreder skillnaden i energimängd som tillförts balansen genom förfarandet med belastningskurva och den energimängd som konsta-

terats genom mätning. NIH ansvarar för beräkningens utförande. NIH fakturerar eller krediterar säljaren.

Leveranspliktig försäljare

Om försäljaren är en betydande marknadskraft på den nätinnehavares ansvarsområde dit elförbrukningsplatsen hör, och förbrukningsplatsen är utrustad med högst 3 x 63 A huvudsäkringar, eller man köper högst 100 000 kWh elektricitet till förbrukningsplatsen per år, har säljaren enligt 21§ elmarknadslagen leveransskyldighet gentemot användaren.

Typbelastningskurva, belastningskurva

Den årliga energiförbrukningen framställd timvis för en genomsnittlig användare i en viss kundgrupp som bildats av användare som använder elektricitet på samma sätt. Typbelastningskurvan är alltså den årliga timenergiserien för den genomsnittliga användaren i den förbrukargruppen.

Lokal typbelastningskurva

Om energiförbrukningen hos en kundgrupp på en specifik nätinnehavares distributionsområde avviker märkbart från energiförbrukningens tidsvariationer enligt typbelastningskurvan, kan nätinnehavaren ta i bruk en lokal belastningskurva för kundgruppen. Nätinnehavaren måste meddela grunderna för hur den lokala kurvan bestäms, och grunderna till behovet av den, till energimarknadsmyndigheten senast en månad innan den lokala belastningskurvan tas i bruk.

Förfarande med typbelastningskurva, belastningskurva

Förfarande med typbelastningskurva avser en nationell beräkningsmodell, där man utnyttjar den typiska förbrukningsfördelningen hos varje förbrukartyp, och med vars hjälp man, utgående från den förbrukningsuppskattning som nätinnehavaren uppgjort för föregående år, beräknar småanvändarens timenergier vilka tillförs balansutredningen.

Uppskattad årsförbrukning

Uppskattning av kundens kommande elenergibehov baserat på tidigare års förbrukning normaliserad till den lokala medeltemperaturen, eller annan noggrannare information. Annan noggrannare information kan t.ex. vara kundens anmälan om ändrat elanvändningssätt eller nya apparater.

Terminologins texter har lånats i huvudsak direkt eller delvis från följande dokument: nättjänstvillkoren (NTV05), elförsäljningsvillkoren (EFV99) och elleveransvillkoren (ELV05).

1.3 Avsikten med instruktionen för förfarandet

Instruktionen är avsedd för de marknadsaktörer som utför uppgifter som hänför sig till elhandelns meddelandetrafik i Finland.

Med hjälp av gemensamma instruktioner främjar man elmarknadens funktionalitet och likriktar de ur verksamhetssynpunkt viktiga åtgärder som användarna verkställer, samt de åtgärder som införs i systemen som främjar meddelandetraffiken.

Med hänsyn till den kontinuerliga utvecklingen av förfaringssätt och system är det av största vikt, att innehållet i varje meddelande svarar mot egenskaperna hos den förbrukningsplats som är föremål för meddelandet, och att definitionerna i PRODAT-inhouse följs.

För att främja branschens rykte, och verksamhetens enkelhet och förmånlighet, är det viktigt att alla aktörer känner till betydelsen av de anmälningar som görs med PRODAT-meddelanden om inledning och avslutning av försäljning samt de bokningar som görs i olika system på grund av dessa meddelanden. Det är med dessa meddelanden som grund som elnätsinnehavarna upprätthåller varje försäljares energibalans.

Vid sändning av meddelanden bör man följa de terminer som ges i denna instruktion så, att de bildar miniminivå för verksamheten. Den allmänna principen bör vara att var och en verkar utan dröjsmål vid förmedlingen av meddelanden.

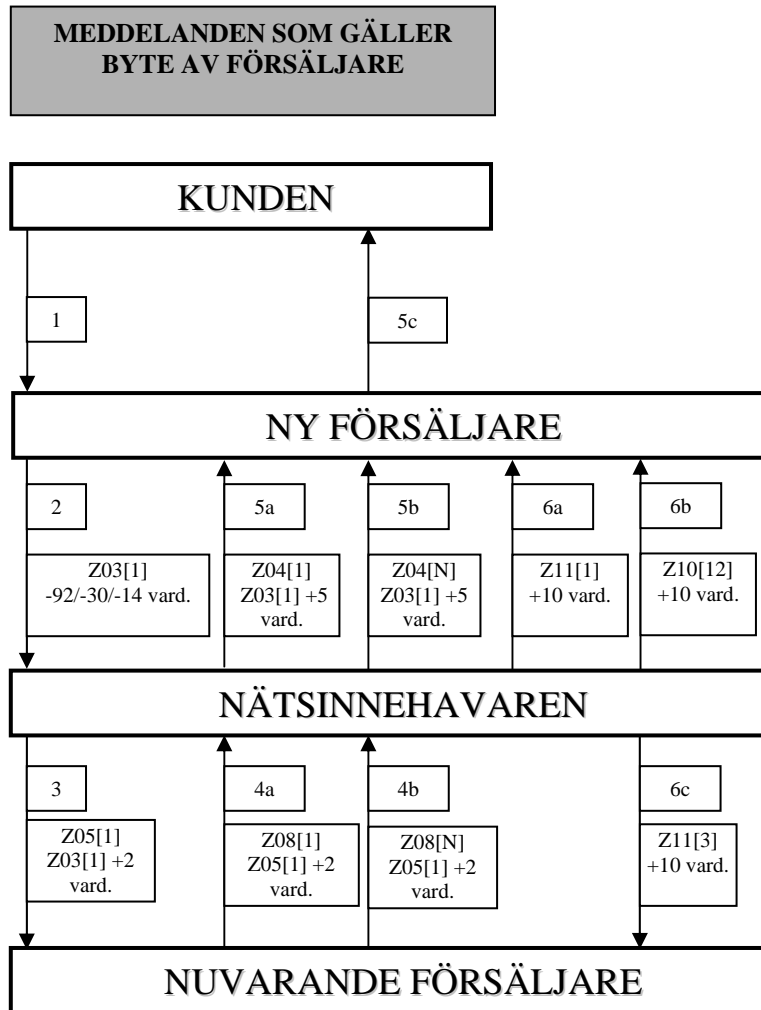
För att meddelandetraffiken skall flyta är det viktigt att man fäster speciell uppmärksamhet även vid meddelandenas riktighet.

Förutom information gällande förbrukningsplatser som hör till förfarandet med typkurva, förmedlas i allmänhet dessutom uppgifter om förbrukningsplatser, användar- och avtalsinformation även för förbrukningsplatser med timvis mätning med hjälp av PRODAT-meddelanden.

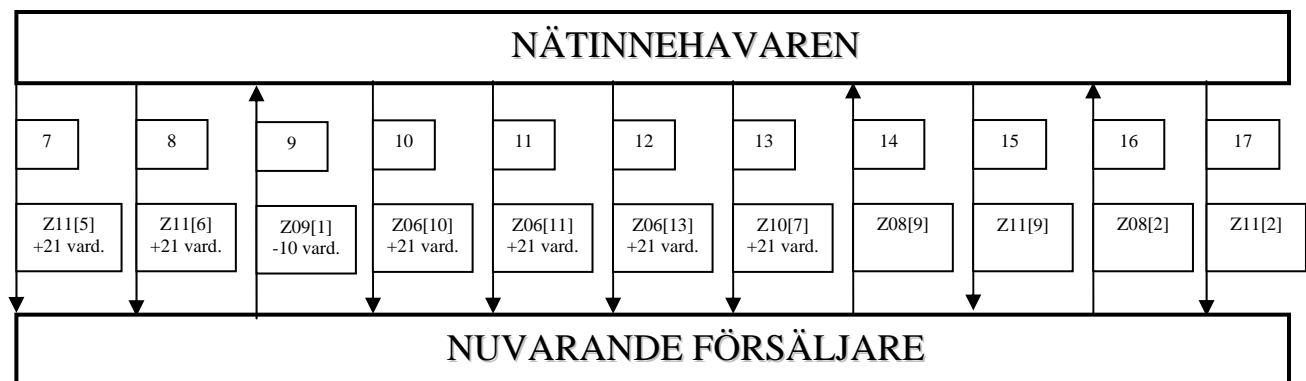
Den i instruktionen beskrivna informationsutväxlingen skall skötas så, att aktörerna inte får uppbära särskilda avgifter för leverans av denna information.

2. Beskrivning av det elektroniska informationsutbytet och meddelandetraffiken

2.1 Meddelandetraffiken

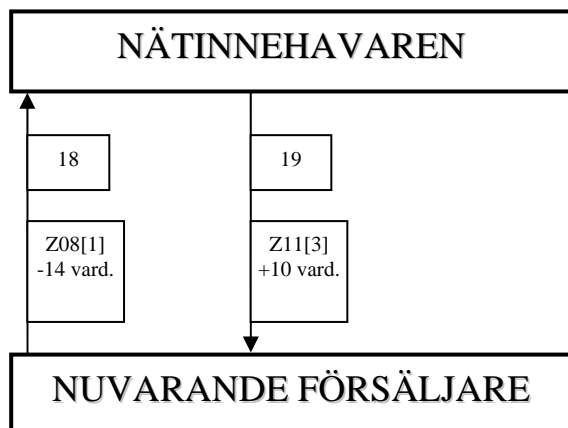
1. Nytt försäljningsavtal, förutsättning för sändning av Z03
2. Den nya försäljarens meddelande om nytt försäljningsavtal
3. Meddelande till nuvarande försäljare om nytt försäljningsavtal
4. a) Nuvarande försäljares positiva svar
b) Nuvarande försäljares negativa svar
5. a) Bekräftelse om inledning av leverans till den nya försäljaren
b) Meddelande till den nya försäljaren om att leveransen inte kan inledas
c) Bekräftelse till kunden
6. a) Startavläsningsvärden till den nya försäljaren
b) Nya mätar- och startavläsningsvärden beroende på mätarbyte i samband med leveransens inledningstidpunkt
c) Slutavläsningsvärden till den tidigare försäljaren
7. Mätuppgifter under leveranstiden som ligger till grund för faktureringen
8. Månatliga eller andra mellanmätuppgifter under leveranstiden
9. Nuvarande försäljares meddelande om ändring av fakturerings sätt
10. Nätinnehavarens meddelande om ändring av tidzonindelning
11. Nätinnehavarens bekräftelse på meddelande om ändring av fakturerings sätt
12. Nätinnehavarens meddelande om ändring av säkringsuppgift
13. Nätinnehavarens meddelande om mätarbyte utförd under leveranstiden
14. Bekräftelse av nuvarande försäljare till nätinnehavaren om brytning
15. Nätinnehavarens meddelande om utförd brytning
16. Nuvarande försäljarens bekräftelse på återinkoppling till nätinnehavaren
17. Nätinnehavarens meddelande om utförd återinkoppling

* Terminerna före inledning/avslutning (-), och efter inledning/avslutning (+) av leverans är noggrannare framställda i punkt 2.2 i denna instruktion

** Orsakskoder; de meddelandevisa orsakskoderna finns framställda i punkt 3.9 i denna instruktion

MEDELANDEN SOM GÄLLER AVSLUTNING AV LEVERANS

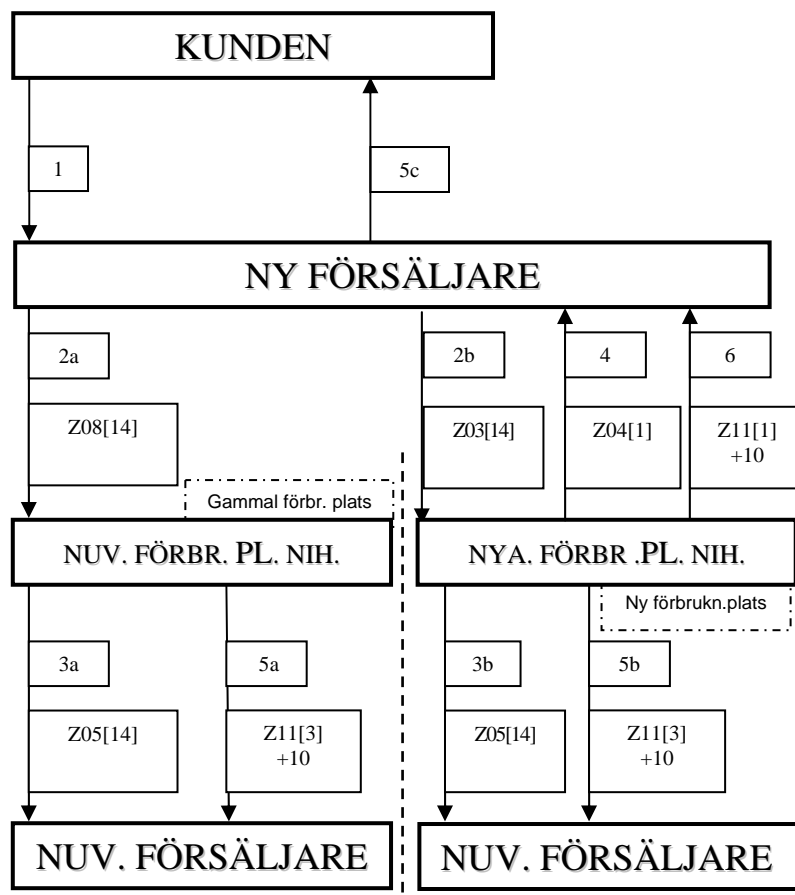

18. Nuvarande försäljares meddelande om avtalets upphörande
19. Nätinnehavarens meddelande om avslutningstidpunktens avläsningar

* Terminerna före inledning/avslutning (-), och efter inledning/avslutning (+) av leverans är noggrannare framställda i punkt 2.2 i denna instruktion

** Orsakskoder; de meddelandevisa orsakskoderna finns framställda i punkt 3.9 i denna instruktion

MEDELANDEN SOM GÄLLER KUNDENS FLYTTNING

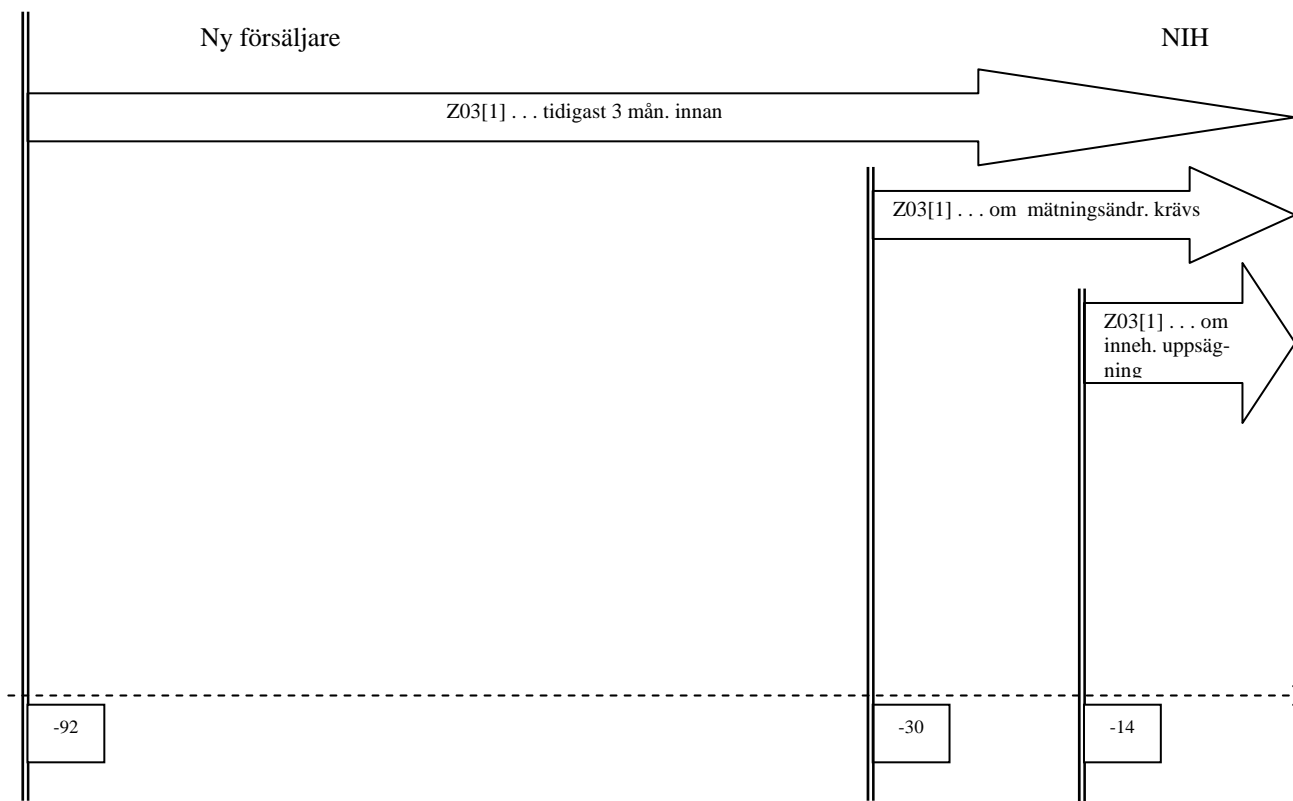

- Kunden gör avtal för den nya förbrukningsplatsen med vald ny försäljare.
- Den nya försäljares meddelande till den nuvarande förbrukningsplatsens nätinnehavare om kundens utflyttning, uppsägning av nuvarande avtal.
  - Den nya försäljares meddelande till den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare om kundens inflyttning och om uppgörande av nättjänstavtal. Med hänvisning till uppgjort avtal säger den nya försäljaren upp förbrukningsplatsens ikraftvarande avtal.
- och b) Nätinnehavarens förhandsanmälan till nuvarande försäljare om upphörande av försäljning på grund av kundens bortflyttning.
- Nätinnehavaren bekräftar inledning av ny försäljning inklusive förbrukningsplatsens uppgifter till den nya försäljaren.
- och b) Nätinnehavaren skickar avslutningstidpunktens mätaravläsningsvärden till den tidigare försäljaren på grund av kundens bortflyttning
- Nätinnehavaren meddelar avläsningsvärdena för försäljningens inledningstidpunkt till den nya försäljaren

Obs! Den nya försäljaren kan vara den samma som någonsdera av förbrukningsplatsens nuvarande försäljare. I bilaga 2 finns beskrivet flera flyttprocesser vid olika situationer

2.2 Meddelanden som gäller byte av försäljare

2.2.1 Ny försäljares meddelande om nytt avtal gällande viss förbrukningsplats Z03

När nytt försäljningsavtal har tecknats med kunden meddelar den nya försäljaren detta till nätinnehavaren med ett Z03[1]-meddelande utan dröjsmål. Meddelandet skall vara nätinnehavaren tillhanda tidigast tre månader och senast 14 dygn innan avtalets tidpunkt för ikraftträdande. Avtalen är alltid i kraft hela dygn.

När t.ex. avtalets uppsägningstid är 14 dygn, och avtalet sägs upp den 1.4.2008, upphör avtalet att gälla efter 14 dygn, dvs. 15.4.2008. Således är 16.4.2008 den första dagen då avtalet inte gäller och då kan ett nytt avtal börja. I exempelfallet borde den nya försäljarens meddelande vara hos nätinnehavaren senast den 1.4.2008.

Nätinnehavaren bör meddela den nuvarande försäljaren utan dröjsmål, men senast inom två vardagar från meddelandets mottagande. Som uppsägningstidpunkt godkänner den nuvarande försäljaren den tidpunkt då nätinnehavaren har mottagit uppsägningsanmälan. Kunden eller dennes befullmäktigade ombud och den nuvarande försäljaren kan vid uppsägning på förslag av kunden komma överens om kortare uppsägningstid. Sändning av ett Z03[1]-meddelande skall alltid föregås av ett elförsäljningsavtal uppgjort med kunden av en ny försäljare.

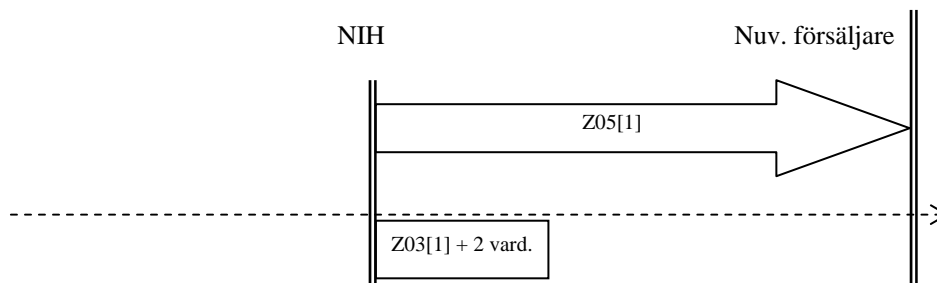
Om förbrukningsplatsen kräver ändringar i mätningen skall meddelandet vara framme senast 30 dygn innan avtalet träder i kraft.

Försäljaren skall meddela avtalsbeteckningen i Z03[1]-meddelandet. Beteckningen skall användas i alla meddelanden som gäller förbrukningsplatsen tills leveransen avslutats.

Koderna inom hakparentes är orsakskoder. De meddelandevisa orsakskoderna är framställda i punkt 3.9 i denna instruktion samt i publikationen "PRO-DAT-inhouse määriytykset ja syykoodit"

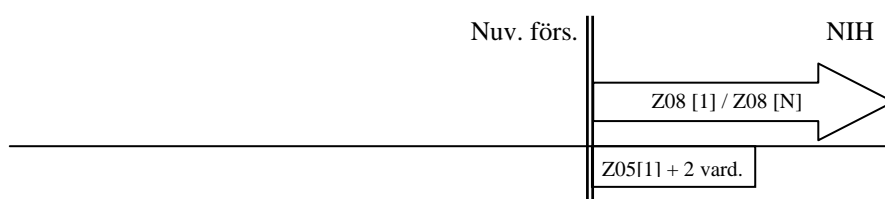
(www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut).

2.2.2 Nättinnehavarens meddelande till nuvarande försäljare Z05

Nättinnehavaren förmedlar meddelandet om nytt försäljningsavtal till den nuvarande försäljaren. Meddelandet skall förmedlas senast inom två vardagar efter att den nya försäljarens meddelande har emottagits.

2.2.3 Nuvarande försäljares meddelande om avbrytande/fortsättning av leverans Z08

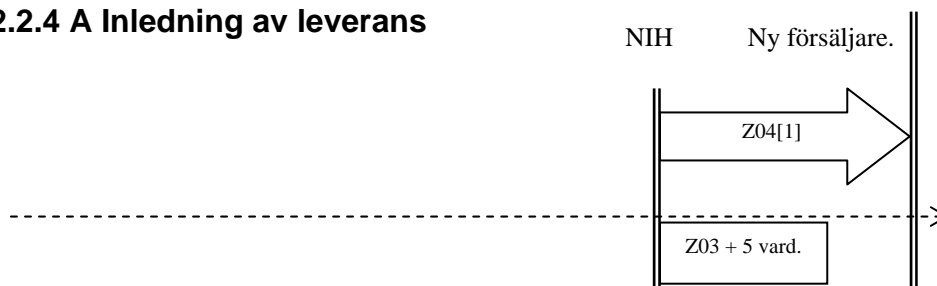
Ifall nuvarande försäljningsavtal kan avslutas, sänder försäljaren meddelande om avslutning av försäljningen Z08[1] senast inom 2 vardagar efter att nättinnehavarens meddelande har mottagits. Om den nuvarande försäljaren har ett ikraftvarande tidsbestämt avtal, sänder den nuvarande försäljaren meddelande om detta med ett Z08[N]-meddelande. Den nuvarande försäljaren bör i Z08[N]-meddelandet ange den tidigaste möjliga dagen då det ikraftvarande avtalet kan upphöra om det skiljer högst 30 dygn mellan det nya avtalets föreslagna inledningsdag och det nuvarande avtalets upphörandedag. Om det nya avtalets föreslagna inledningsdag är mera än 30 dygn framåt från det ikraftvarande avtalets upphörandedag, och den nuvarande försäljaren inte vill meddela upphörandedagen, lämnas datumfältet tomt.

Avtalets upphörandetidpunkt som anges i Z08[1]-meddelandet bestämmer avtalets upphörandedag och det nya avtalets inledandedag. Avtalen är alltid i kraft hela dygn, dvs. avtalet upphör avslutningsdagen kl. 24, och det nya avtalet träder i kraft kl. 00 följande dag, vilka i praktiken är samma tidpunkter. Upphörandetidpunkten som anges i meddelandet anger den första tidpunkt när det gamla avtalet inte mera gäller. Om man t.ex. har kommit överens med

kunden om att avtalet upphör att gälla den 31.12.2007, så kan ett nytt avtal börja gälla den 1.1.2008 kl. 00 vilket i meddelandet anges som avtalets upphörandetidpunkt.

2.2.4 Nätinnehavarens bekräftelse av nytt avtal till ny försäljare Z04 – Inledande av leverans eller avslag

2.2.4 A Inledning av leverans

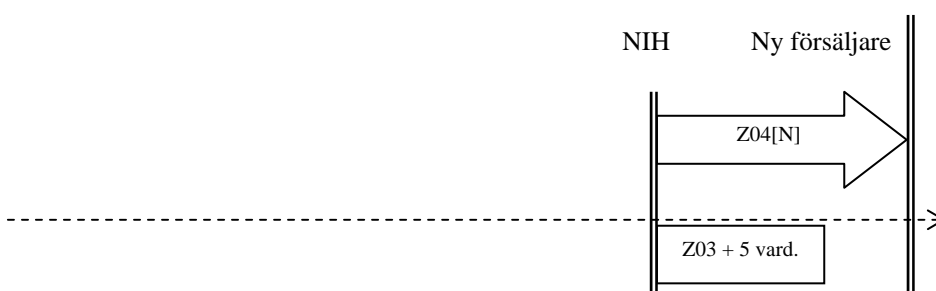

Nätinnehavaren förmedlar den nuvarande försäljarens svar till den nya försäljaren omedelbart efter att det har mottagits.

Nätinnehavaren skall bekräfta informationen om elleveransens inledning till den nya försäljaren senast inom fem vardagar efter att ha mottagit den nya försäljarens meddelande om inledning av leveransen oberoende av om den nuvarande försäljaren har sänt i punkt 2.2.3 definierat svarsmeddelande.

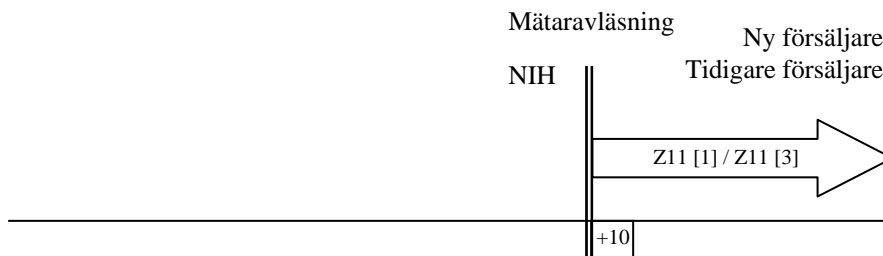
Nätinnehavaren meddelar ikraftvarande förbrukningsuppskattningar till försäljaren med meddelande Z04, orsakskod 1, som bekräftar inledning av leveransen.

2.2.4 B Avslag av leverans

Om nuvarande tidsbestämda försäljningsavtal fortfarande är i kraft, förmedlar nätinnehavaren meddelandet om det nya försäljningsavtalets avvisande med meddelande Z04[N]. Meddelandet bör förmedlas senast inom fem vardagar efter mottagandet av den nya försäljarens meddelande om inledning av leveransen.

2.2.5 Förbrukningsplatsens mätaravläsningar Z11 – Nätinnehavarens meddelande till den nya försäljaren om mätarställningarna vid leveransens inledningstidpunkt och årsuppskattningarna, samt meddelande till den tidigare försäljaren om mätarställningarna vid leveransens avslutningstidpunkt.

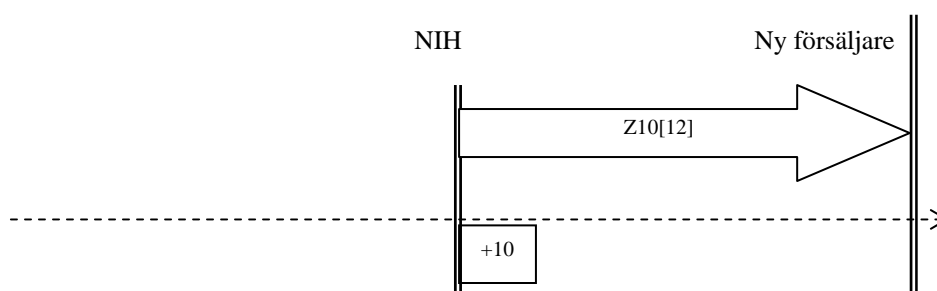
Meddelandet bör vara mottagaren tillhanda senast inom 10 vardagar från tidpunkten för byte av försäljare.

Förfarandet gäller meddelanden som görs för förbrukningsplatser som hör till förfarandet för typkurva och högst 3 x 63 A förbrukningsplatser med timvis mätning, av vilkas timenergier det bildas en egen profilsomma avsedd endast för timvis mätta förbrukningsplatser.

Enligt Statsrådets förordning skall mätuppgifter för alla förbrukningsplatser med timvis mätning, även förbrukningsplatser med högst 3 x 63 A huvudsäk-ring, i första hand förmedlas med ett MSCONS-meddelande som levereras dagligen. Noggrannare instruktioner för MSCONS-förfarandet finns angivna i den allmänna EDIEL-instruktionen (www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut).

Z11-meddelandet används inte för meddelande av mätaravläsningar för timvis mätta över 3 x 63 A förbrukningsplatser. Se även punkt 3.8 i denna instruktion.

2.2.6 Mätarens/mätningssättets byte och startavläsning

Nätinnehavaren bekräftar till den nya försäljaren att leveransen inletts genom ett Z10-meddelande med orsakskod 12 som innehåller uppgifter om mätarbytet eller bytet av mätningssätt och förbrukningsplatsen vid leveransens inledningstidpunkt.

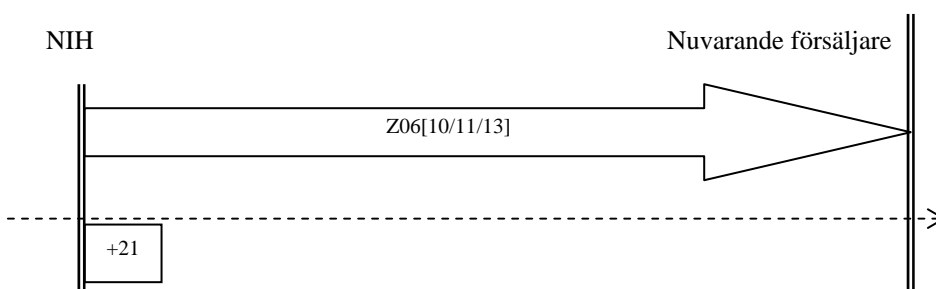
Meddelandet bör vara den nya försäljaren tillhanda senast 10 vardagar efter förändringstidpunkten.

Med detta meddelande anges ändringen av beteckning för belastningsmodell som beror på ändringen av mätningssätt, då en förbrukningsplats som hör till förfarandet med typkurva övergår till timvis mätning. Om förbrukningsplatsens mätningssuppgifter efter ändringen meddelas med ett dagligt MSCONS-meddelande, är belastningsmodellens beteckning 0 (noll). Om man av de timvis mätta, högst 3 x 63 A, förbrukningsplatsernas timenergier bildar en profilsumma per försäljare, används, beroende på förbrukningsplatsens tidigare klassificering enligt typkurva, koden 6, 7 eller 8. De koder som används finns beskrivna i punkt 3.9 och i instruktionen "PRODAT inhouse määrikykset ja sykkoodit" som finns på adressen www.energia.fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

Även i situationer där mätarens eller mätningssättets byte inträffar mellan sändningen av meddelande Z04[1] och inledandet av leveransen, meddelar distributionsnätets innehavare startögonblickets mätarställningar och årsförbrukningsuppskattningar med ett Z10[12]-meddelande. En sådan situation uppstår alltså om nätinnehavaren efter sändning av Z04-meddelandet är tvungen att byta mätapparater eller mätningssätt. Av denna orsak skall nätinnehavarens system alltid före sändning av startavläsningar granska om mätarens uppgifter och belastningsmodellens beteckning svarar mot uppgifterna i det tidigare sända Z04[1]-meddelandet, och om så inte är fallet, måste ett Z10[12]-meddelande bildas för försäljningens startögonblick.

2.3 Meddelanden under pågående leverans

2.3.1 Ändring av förbrukningsplatsens uppgifter Z06

Meddelandet skall vara försäljaren tillhanda senast 21 dygn efter ändringstidpunkten.

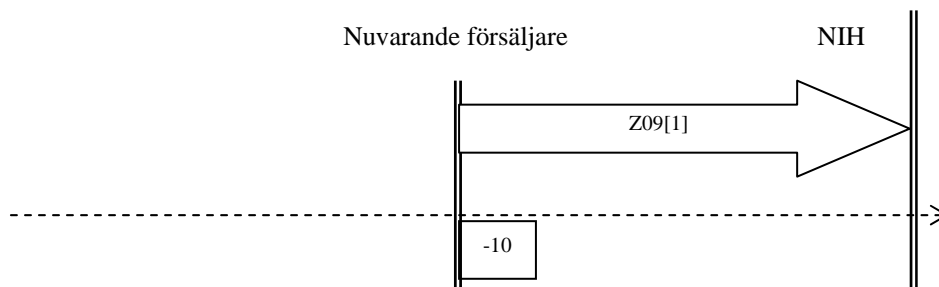
Med orsakskod 10 meddelar nätinnehavaren nuvarande försäljare om förändring av tidszonindelning som beror på produktbyte under pågående leverans.

Med orsakskod 11 bekräftar nätinnehavaren meddelande från nuvarande försäljare om förändring av faktureringsätt under pågående leverans.

Med orsakskod 13 meddelar nätinnehavaren nuvarande försäljare om ändring av säkringsuppgifter under pågående leverans.

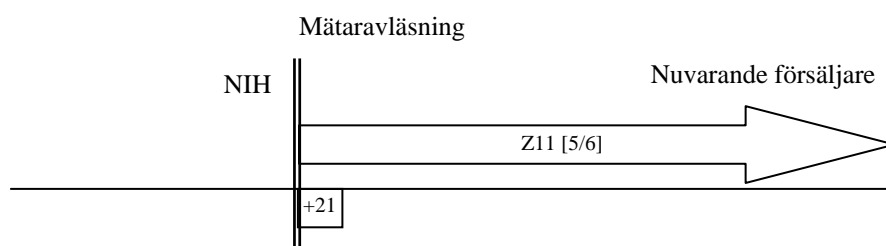
Andra ändringar av förbrukningsplatsens uppgifter, som inte hör till PRODAT-förfarandet meddelas till aktörerna t.ex. via e-post eller fax. Sådana uppgifter är bl.a. förändringar av faktureringsuppgifter, t.ex. ändring av förbrukningsplatsens faktureringsadress.

2.3.2 Nuvarande försäljares meddelande till nätinnehavaren om förändring av faktureringsätt under leverans Z09

Meddelandet skall vara nätinnehavaren tillhanda senast 10 dygn före förändringstidpunkten.

2.3.3 Mätaravläsning Z11 – Nätinnehavarens meddelande om uppmätt energi, energibalans och uppskattade årsförbrukningar

Meddelandet skall vara mottagaren tillhanda senast 21 dygn efter avläsningstidpunkten. Med orsakskod 5 skall man meddela, förutom uppmätt förbrukning, avläsningarna samt uppskattad årsförbrukning och balansenergierna.

Med **orsakskod 5** meddelar nätinnehavaren mätaravläsningarna som ligger till grund för faktureringen eller förändring av årsuppskattningen. Nätinnehavaren grundar sin egen kundutjämföring eller sin fakturering enligt konstaterad förbrukning på avläsningsuppgifterna i detta meddelande.

Med **orsakskod 6** meddelar nätinnehavaren den nuvarande försäljaren månatligen (eller med annat intervall) den verkställda avläsningens s.k. mellanavläsningar. Med detta meddelande förmedlas bl.a. de kunders mellanavläsningar som hör till förfarandet med belastningskurva och vilkas fakturering, trots det tätare avläsningsintervallet, görs mera sällan än månatligen, t.ex. var 3:e, 6:e eller 12:e månad.

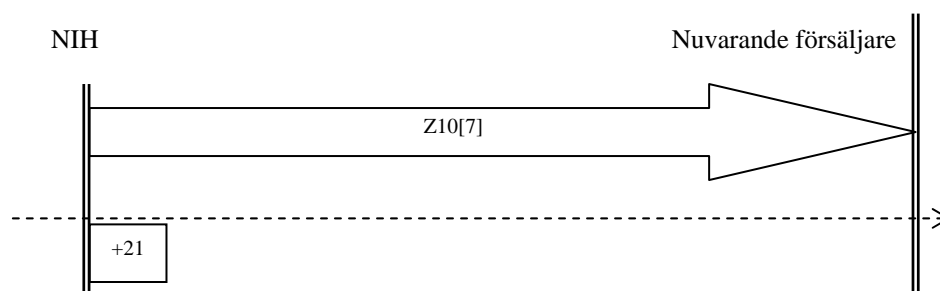
I meddelanden av typ Z11 börjar avläsningsintervallet alltid från föregående avläsning oberoende av om det är en mellan- eller faktureringsavläsning.

Förfarandet gäller meddelanden som görs för förbrukningsplatser som hör till förfarandet med belastningskurva, och för högst 3 x 63 A timvis mätta förbrukningsplatser av vilkas timenergier det bildas en egen profilsomma avsedd bara för de timvis mätta. För den senare gruppen förmedlas mätaravläsningarna en gång per månad.

Enligt Statsrådets förordning skall mätaravläsningarna för alla timvis mätta förbrukningsplatser, även förbrukningsplatser med högst 3 x 63A, i första hand meddelas med ett MSCONS-meddelande som levereras dagligen. När den uppskattade årsförbrukningen för en sådan förbrukningsplats ändras meddelas detta med ett Z11[5]-meddelande. Förändring av uppskattad årsförbrukning skall meddelas minst en gång per år.

Z11-meddelandet används inte för att meddela avläsningssuppgifter för en förbrukningsplats över 3 x 63 A med timvis mätning. Avläsningssuppgifterna för en högst 3 x 63 A förbrukningsplats med timvis mätning meddelas med ett MSCONS-meddelande. Noggrannare instruktioner för MSCONS-förfarandet finns angivna i den allmänna EDIEL-instruktionen (www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut). Se även punkt 3.8 i denna instruktion.

2.3.4 Mätarbyte Z10

Nätinnehavaren meddelar den nuvarande försäljaren om mätarbyte eller byte av mätningssätt som utförts under pågående leverans, inklusive uppgifter om förbrukningsplatsen, med orsakskod 7.

Med detta meddelande anges ändringen av beteckning för belastningsmodell som beror på ändringen av mätningssätt, då en förbrukningsplats som hör till förfarandet med typkurva övergår till timvis mätning. Om förbrukningsplatsens mätningssuppgifter efter ändringen meddelas med ett dagligt MSCONS-meddelande, är belastningsmodellens beteckning 0 (noll). Om man av de timvis mätta, högst 3 x 63 A, förbrukningsplatsernas timenergier bildar en profilsomma per försäljare, används, beroende på förbrukningsplatsens tidigare klassificering enligt typkurva, koden 6, 7 eller 8. De koder som används finns beskrivna i punkt 3.9 och i instruktionen "PRODAT inhouse määrietykset ja sykkoodit" som finns på adressen www.energia.fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

Meddelandet skall vara den nuvarande försäljaren tillhanda senast 21 dygn efter förändringstidpunkten.

2.3.5 Brytning av elleveransen

De åtgärder som skall utföras som följd av brytning av leveransen på grund av avtalsbrott, t.ex. obetalade fakturor, eller på kundens begäran, beskrivs i bilderna 1 och 2 samt i Elmarknadens förfarandeinstruktion, som kan hämtas på sidan www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

Om kunden lämnar en försäljningsfaktura obetald, sköter försäljaren om att betalningsanmärkningar och brytvarningar enligt elförsäljningsvillkorens punkt 7.2 sänds till kunden. Om kunden inte reagerar på de anmärkningar eller varningar som sänts till honom, dvs. fortsätter att lämna fakturan obetald, begär elförsäljaren nätinnehavaren att bryta elleveransen till kunden.

Före begäran om brytning sänds, skall försäljaren kontrollera att brytningssituationen uppfyller elmarknadslagets och leveransvillkorens krav. Nätinnehavaren utför inte sådan granskning, utan litar på försäljarens meddelande. Det är skäl att sända begäran om brytning via e-post. Nätinnehavarna bör å sin sida se till att det finns en e-postbox vars regelbundna läsning är säkrad för detta ändamål, och även andra brådskande meddelanden. Se *Elmarknadens förfarandeinstruktion, punkt 3.2.* (www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut).

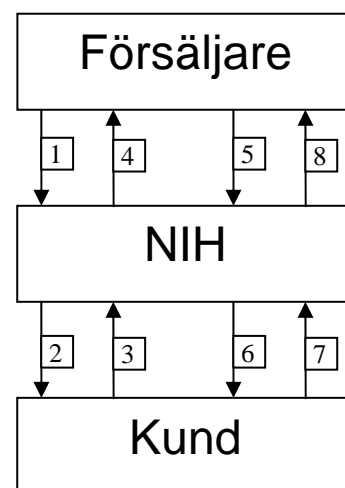
Brytning och inkoppling av nättjänsten på försäljarens begäran, bild 1

1. Försäljaren sänder begäran till nätinnehavaren ca. en vecka innan föreslagen brytningstidpunkt. Om begäran görs via telefon, bör försäljaren sända bekräftelse, som kan vara e-postmeddelande, fax eller prodät Z08[9].
2. Nätinnehavaren bryter elleveransen den dag som föreslås i brytningsbegäran. Nätinnehavarens representanter förhandlar inte med kunden om brytningen. Nätinnehavaren fakturerar försäljaren, som i sin tur fakturerar kunden.
3. Mätaravläsning
4. Nätinnehavaren sänder bekräftelse på brytning inklusive mätaravläsningsvärden till försäljaren, prodät Z11[9]
5. Försäljaren begär nätinnehavaren att koppla på leveransen via telefon. Försäljaren bör sända en bekräftelse som kan vara e-postmeddelande, fax eller prodät Z08[2]. Om begäran inkommer till nätinnehavaren före kl. 13.00 bör inkopplingen ske samma dag på tidpunkt som överenskommits med kunden.
6. Nätinnehavaren kopplar på elleveransen.
7. Mätaravläsning
8. Nätinnehavaren sänder bekräftelse på inkopplingen med mätaravläsning till försäljaren, prodät Z11[2]

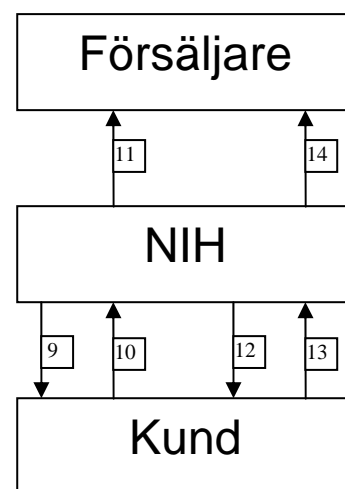
Brytning och inkoppling av nättjänsten på grund av nätinnehavarens faktura, bild 2

9. Nätinnehavaren bryter elleveransen
10. Mätaravläsning
11. Nätinnehavaren sänder meddelande om brytning inklusive mätaravläsning till försäljaren, prodät Z11[9].
12. Nätinnehavaren kopplar på elleveransen
13. Mätaravläsning
14. Nätinnehavaren sänder meddelande om återinkopplingen inklusive mätaravläsning till försäljaren, prodät Z11[2]

Nätinnehavaren meddelar om brytning/inkoppling till försäljaren senast inom en vecka efter brytning/inkopplingen när kundens uppskattade årsförbrukning är under 1 GWh, och senast följande arbetsdag efter brytning/inkoppling när det är frågan om kund som förbrukar 1 GWh eller mera per år.

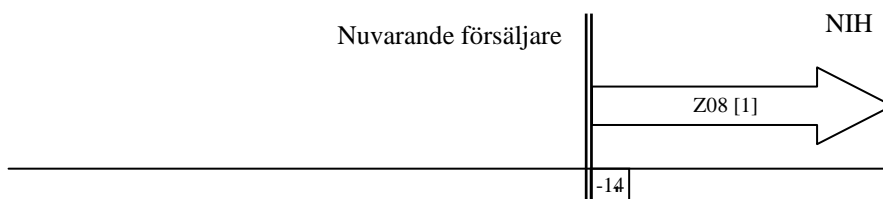
Bild 1. Åtgärder som sker på försäljarens begäran

Bild 2. NIH:s åtgärd

2.4 Meddelanden som gäller avslutande av leverans

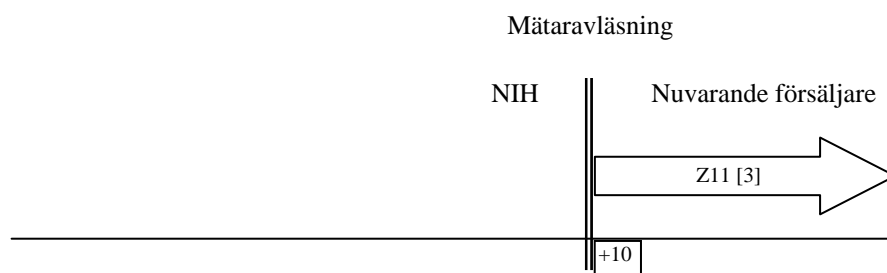
2.4.1 Den nuvarande försäljarens meddelande om att avtalet upphör Z08

Den nuvarande försäljaren meddelar nätinnehavaren om att hans försäljningsavtal upphör med ett Z08[1]-meddelande. Meddelandet bör vara nätinnehavaren tillhanda senast 14 dygn innan avtalet upphör.

Om det är frågan om kundens bortflyttning från förbrukningsplatsen, används meddelande Z08[14]. Se närmare punkt 2.5.1.

2.4.2 Förbrukningsplatsens mätuppgifter Z11 – Nätinnehavarens meddelande om avläsningsuppgifter vid avtalets upphörandetidpunkt

Meddelandet bör vara mottagaren tillhanda senast inom 10 vardagar efter avtalets upphörandetidpunkt.

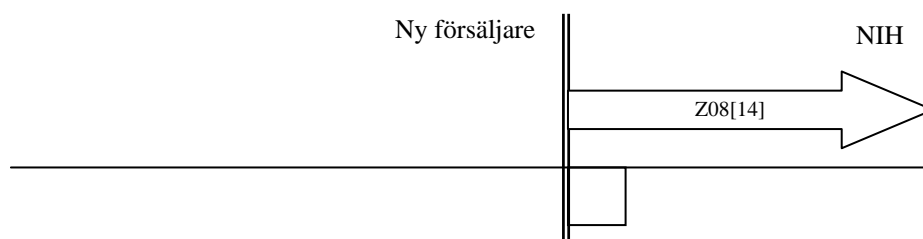
Förfarandet gäller meddelanden som görs för förbrukningsplatser som hör till förfarandet med belastningskurva och för högst 3 x 63 A timvis mätta förbrukningsplatser av vars timenergier bildas en egen profilsomma avsedd endast för timvis mätta.

Enligt Statsrådets förordning skall mätaravläsningarna för alla timvis mätta förbrukningsplatser, även förbrukningsplatser med högst 3 x 63A, i första hand meddelas med ett MSCONS-meddelande som levereras dagligen.

Z11-meddelandet används inte för att meddela avläsningsuppgifter för en förbrukningsplats över 3 x 63 A med timvis mätning. Avläsningsuppgifterna för en högst 3 x 63 A förbrukningsplats med timvis mätning meddelas med ett MSCONS-meddelande. Noggrannare instruktioner för MSCONS-förfarandet finns angivna i den allmänna EDIEL-instruktionen (www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut). Se även punkt 3.8 i denna instruktion.

2.5 Meddelanden som gäller flyttprocessen

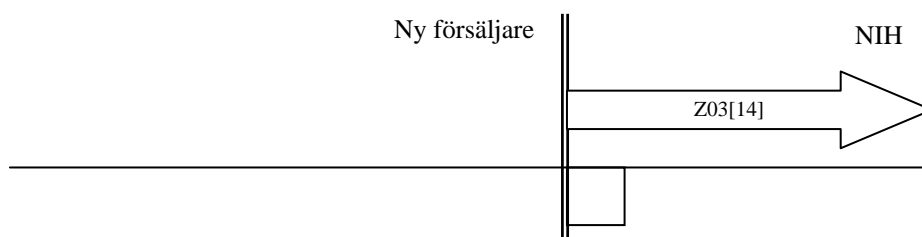
2.5.1 Försäljarens meddelande till den nuvarande förbrukningsplatsens nätinnehavare om kundens bortflyttning Z08[14]

Efter att ha tecknat ett nytt försäljningsavtal med en kund som håller på att flytta från den nuvarande förbrukningsplatsen, meddelar den nya försäljaren om saken till den nuvarande förbrukningsplatsens nätinnehavare före flytthändelsen med meddelande Z08, orsakskod 14. Flyttprocessen genomförs så snabbt som möjligt.

I situationer när försäljaren inte byts för förbrukningsplatsen i samband med att kunden flyttar, behöver försäljaren inte sända något separat meddelande om försäljningens upphörande till den bortflyttande kundens nätinnehavare. Då sänder försäljaren enligt följande punkt 2.5.2 meddelande om inflyttning av ny kund, som samtidigt avslutar avtalet som är i kraft för förbrukningsplatsen.

2.5.2 Försäljarens meddelande till nätinnehavaren för den nya förbrukningsplatsen om kundens inflyttning Z03[14]

Efter att försäljaren ingått försäljningsavtal med en kund som håller på att flytta till ny förbrukningsplats, meddelar försäljaren den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare om saken innan flytthändelsen. Eventuellt ikraftvarande avtal för förbrukningsplatsen upphör vid den tidpunkt som anges i meddelandet.

Meddelandet används på samma sätt även i de situationer där kunden flyttar till en helt ny förbrukningsplats som tas i bruk, och som inte tidigare har haft försäljnings- eller nätavtal. Om förbrukningsplatsbeteckningen för en sådan förbrukningsplats inte ännu finns i förbrukningsplatsregistret, skall den nya försäljaren göra en förfrågan om detta via e-post av nätinnehavaren.

2.5.3 Nätinnehavarens meddelande till nuvarande försäljare om att försäljningsavtalet upphör på grund av bortflyttning Z05[14]

Efter att nätinnehavaren mottagit kundens eller den nya försäljarens meddelande om kundens bortflyttning (Z08[14]) eller inflyttning (Z03[14]) sänder nätinnehavaren omedelbart ett förhandsmeddelande till förbrukningsplatsens nuvarande försäljare om avtalets upphörande. Förhandsmeddelandet behöver inte sändas om förbrukningsplatsens nuvarande försäljare är den samma som den som sändt meddelande Z03[14] eller Z08[14].

2.5.4 Flyttningshändelsens mätaravläsningar Z11

Mätaravläsningarna som utförs på grund av flyttningen meddelas till försäljarna på det sätt som beskrivs i punkterna 2.2.5 och 2.4.2 i denna instruktion.

3. Meddelandenas innehåll

Innehållet i meddelandena har beskrivits noggrannare i instruktionen "PRO-DAT-inhouse määriytykset ja syykoodit". Beskrivning: www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut. I det följande framställs preciseringar och klargöranden som man bör minnas vid det elektroniska informationsutbytet.

3.1 Förbrukningsplatsens beteckning

Före sändning av det första PRODAT-meddelandet (Z03) bör försäljaren utreda nätinnehavarens beteckning på användarens förbrukningsplats. Denna beteckning skall framgå av användarens överföringsfaktura och/eller fakturan enligt elleveransavtalet. Förbrukningsplatsbeteckningen skall också framgå av försäljarens faktura, om försäljaren fakturerar nättjänsten i samband med energifaktureringen.

För att underlätta byte av försäljare rekommenderas i alla fall att försäljarna i sina separata fakturor och avtalsbekräftelser anger nätbolagets beteckning för förbrukningsplatsen. Om man på fakturan dessutom vill använda försäljarens egen beteckning för förbrukningsplatsen, skall man för denna definiera en annan term, som t.ex. försäljarens beteckning för elanvändningsplats.

Nätinnehavaren bör anmäla och hålla sina förbrukningsplatsuppgifter aktuella i det nationella förbrukningsplatsregistret. Om uppgifterna inte kan fås från registret, måste man se till att bolaget har en e-postbox vars regelbundna läsning är säkrad för detta ändamål, och även för andra brådskande meddelanden. Man måste besvara en förfrågan om förbrukningsplatsens beteckning utan dröjsmål, men senast nästa vardag.

3.2 Avtalsbeteckning

Försäljaren skall meddela avtalsbeteckningen i Z03-meddelandet. Denna beteckning skall användas i alla meddelanden som gäller förbrukningsplatsen eller -platserna tills leveransen upphör. Flera förbrukningsplatser kan omfattas av samma avtalsbeteckning.

3.3 Uppskattning av årsförbrukningen

Som grund för uppskattning av årsförbrukningarna vid leveransens inledningstidpunkt används nätinnehavarens uppskattade fakturering enligt kurvorna 1, 2, 3 eller alternativt enligt nätinnehavarens egen kurva (lokal kurva) som godkänts av myndigheterna.

Gamla förbrukningsplatser enligt kurva 4 kan stanna kvar på kurva 4 så länge den förekommer i nätinnehavarens system.

Nätinnehavaren meddelar ikraftvarande uppskattning av årsförbrukningarna med meddelande Z04 som bekräftar inledning av leveransen med orsakskod 1. Meddelandet skall vara försäljaren tillhanda senast 5 vardagar innan tidpunkten för leveransens inledande.

Ändringar i uppskattade årsförbrukningar som beror på avläsning vid inledning av leveransen meddelas till försäljaren med meddelande Z11 och orsakskod 1, och ändrade uppgifter på grund av mätarbyte eller byte av mätningssätt med meddelande Z10 och orsakskod 12 senast inom 10 vardagar efter inledningstidpunkten för den nya leveransen.

3.4 Mätaravläsningar och uppskattningar av årsförbrukningar för leveransens inlednings/avslutningstidpunkter

Nätinnehavaren meddelar mätaravläsningarna och uppskattningarna av årsförbrukningarna till den nya försäljaren med meddelande PRODAT Z11, orsakskod 1, eller meddelande PRODAT Z10, orsakskod 12 (om inledningstidpunkter omfattar mätarbyte eller byte av mätningssätt), samt mätaravläsningarna till den tidigare försäljaren med meddelande PRODAT Z11, orsakskod 3, senast inom 10 vardagar efter tidpunkten för byte av försäljare.

Avläsningen utförs inom ± 5 vardagar från avtalets inlednings-/avslutningstidpunkt. Avläsningssuppgifterna skall lagras för avtalets inlednings-/avslutningstidpunkt.

3.5 Aktörsbeteckningar

Alla som verkar på elmarknaden måste ha en egen aktörbeteckning. Aktörbeteckningen ges av stamnätsbolaget Fingrid och de finns på sidan: [http://www.fingrid.fi/portal/suomeksi/sahkomarkkinat/taseselvitysinformaatio > osapuolet.pdf](http://www.fingrid.fi/portal/suomeksi/sahkomarkkinat/taseselvitysinformaatio%20osapuolet.pdf). På samma sida finns också sambandsuppgifter gällande balansutredning.

3.6 Ruttning av meddelanden

Ruttningen av PRODAT-meddelanden sköts så, att UNB-segmentet som adress innehåller någon av de EDI-tjänsteleverantörer som finns angivna i tabellen över PRODAT-sambandsuppgifter på edi-sidorna i portalen www.energia.fi. Tilläggsuppgifter: EDIEL sanomavälityksen yleiset sovellusohjeet, www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

3.7 PRODAT-sambandsuppgifter

På adressen www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut framställs en PRODAT-sambandsuppgiftstabell, som innehåller uppgifter om aktörerna i PRODAT-meddelandetraffiken. Den aktör som har inlämnat uppgifterna har ansvar för datainnehållet i sambandstabellen.

3.8 Förbrukningsplatser med timvis mätning

För meddelanden innehållande uppgifter om förbrukningsplats, kund- och avtalsuppgifter för timvis mäta, över 3 x 63 A förbrukningsplatser används endast PRODAT-meddelanden som gäller inledning och avslutande av avtal (Z03,Z04, Z05, Z08).

- Man bör minnas att det är belastningsmodell 0 som anges i meddelandena.
- Mätvärden för en över 3 x 63 A förbrukningsplats med timvis mätning sänds med ett MSCONS-meddelande i stället för ett PRODAT Z11-meddelande. Som objektbeteckning i MSCONS och DELFOR-meddelanden används en universell beteckning på förbrukningsplatsen:

FI_FÖRSÄLJARE_NÄT_NIH:s förbrukningsplatsbeteckning
T.ex. FI_VF_HKE000_83625

- I PRODAT-meddelanden (PRODAT-Inhouse meddelandebeskrivningens fält "förbrukningsplatsbeteckning") används endast slutdelen som

beteckning, dvs. nätinnehavarens förbrukningsplatsbeteckning (i exemplet 83625).

Mätaravläsningar för en högst 3 x 63 A förbrukningsplats med timvis mätning kan t.o.m. den 31.12.2011 förmedlas på två alternativa sätt för de förbrukningsplatser då kunden inte använder en produkt som baserar sig på timvis prissättning. Enligt Statsrådets förordning skall mätaravläsningarna för alla timvis mätta förbrukningsplatser, även förbrukningsplatser med högst 3 x 63A, i första hand meddelas med ett MSCONS-meddelande som levereras dagligen. Detta har beskrivits närmare i punkt 2.3.3 samt i Elmarknadens förfaringssätt i praktiken, som kan hämtas från www.energia.fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

Se även EDIEL sanomavälityksen yleiset sovellusohjeet: www.energia.fi/fi/sahko/sahkokauppa/ediel-sivut.

3.9 Orsakskoderna och beteckningarna för tidszonindelning

I tabellen nedan framställs de orsakskoder och beteckningar för tidszonindelning som används i PRODAT-meddelandetrafiken noggrannare. Man bör observera att ett tomt orsakskodfält inte är tillåtet.

Det rekommenderas att säkringsuppgifterna anges i meddelandena på följande sätt: utan mellanslag, men små bokstäver (x) och utan beteckning för ampère (A, a), dvs. t.ex. 3x25. Om förbrukningsplatsen har flere anslutningsledningar anges t.ex. 2x3x63. Beteckningen 1x3x63 skall inte användas.

Händelseslag (orsakskod)	Z03	Z04	Z05	Z06	Z08	Z09	Z10	Z11
1 = nya uppgifter	○	○	○		○	○		○
2 = bekräftelse av återinkoppling/verkställd återinkoppling					x			x
3 = mätaravläsning (slut/flyttnings-)								x
4 =								
5 = faktureringsavläsning								x
6 = mellanavläsning								x
7 = byte av mätare eller mätningssätt							○	
8 =								
9 = bekräftelse av brytningsbegäran/verkställd brytning					x			x
10 = ändring av tidszonindelning				x				
11 = ändring av faktureringsätt				x				
12 = mätarbyte i samband med inledning av försäljning							x	
13 = ändring av säkringsdata				x				
14 = flyttning	x		x		x			
N = negativt svar *1)		x			x			

Faktureringsätt: (vem fakturerar överföringen/energin av kunden)								
1 = försäljaren fakturerar energin, nätinnehavaren överföringen (antaget värde)	○	○		○		○		
2 = nätinnehavaren fakturerar båda	x	x		x		x		
3 = försäljaren fakturerar båda	x	x		x		x		

Tidszonindelningens beteckning *2)								
0 = timvis mätning *3)	x	x		x			x	
1 = entidsmätning	0	0		0			0	
2 = tvåtidsmätning, natt/dag	x	x		x			x	
3 = tvåtidsmätning, vinter/sommar	x	x		x			x	

Belastningsmodellens beteckning								
0 = timvis mätning	x	x		x			x	x
1 = grupp 1	x	x		x			x	x
2 = grupp 2	x	x		x			x	x
3 = grupp 3	x	x		x			x	x
6 = timvis mätt förbrukningsplats som hör till grupp 1	x	x		x			x	x
7 = timvis mätt förbrukningsplats som hör till grupp 2	x	x		x			x	x
8 = timvis mätt förbrukningsplats som hör till grupp 3	x	x		x			x	x

0 = antaget värde

x = kan användas

*1) med negativt svar meddelas att det nya avtalet inte kan träda i kraft

*2) De nationella beteckningarna för tidszonindelningen är av format: 0 = timvis mätning, 1 = entidsmätning, 2 = tvåtidsmätning natt/dag eller 3= tvåtidsmätning vinter/sommar.

De bolagsvisa beteckningarna för tidszonindelningarna är av formatet:
kod(0-3) + företagets beteckning (2-4 bokstäver)+(3-4)siffror
t.ex. 2SPS1

*3) Timvis mätning skall i första hand identifieras med numret på belastningskurvans modell, som anges i meddelandena Z03, Z04 och Z10 och är noll för timvis mätta förbrukningsplatser. Beteckningen för tidszonindelning för förbrukningsplatser med timvis mätning kan avvika från noll.

Tidsindelning hos nationella mätningstjänster

Statsrådet har gett en förordning om mätningstjänsternas tidsindelning i eldistributionsnätet (18.3.2004).

För att beteckningarna hos tidszonindelningen skall kunna identifieras entydigt av systemen, är det av största vikt, att beteckningens första tecken alltid är någon av följande koder:

0 = timvis mätning

1 = entidsmätning

2 = tvåtidsmätning, natt/dag

3 = tvåtidsmätning, vinterdag/övrig tid

Om de tidsindelningar som används av bolaget helt följer ovan nämnda förordning, anses att bara koden är en tillräcklig uppgift, t.ex. **2**.

Bolagsvisa beteckningar på tidszonindelning

Bolagen är inte förpliktade att följa tidsindelningen enligt förordningen. Beteckningen för en tidszonindelning som skiljer sig från förordningen, och är bolagsberoende, skall ha följande format:

KODI(0-3)+BOLAGSBETECKNING(2-4 tecken)+IDENTIFIERANDE BETECKNING(1-4 tecken.)

t.ex. **2SPS1**

Fältet för tidszonen är 8 tecken långt, så om företagsbeteckningen är 4 tecken, så kan den identifierande beteckningen vara högst 3 tecken lång.

4. Aperak-meddelanden

Ett Aperak-meddelande är ett bekräftelsemeddelande mellan tillämpningarna som säkerställer att meddelandetrafiiken lyckas och att meddelandets innehåll är korrekt.

Alla i denna instruktion nämnda PRODAT-meddelanden besvaras med ett Aperak-meddelande ifall det i det ursprungliga meddelandet som skall kvitteras finns en Aperak-begäran. Meddelandets avsändare ansvarar alltid för att meddelandet går fram ända tills kvitteringsmeddelande fås, så det är skäl att det avsända meddelandet alltid innehåller en Aperak-begäran.

Alla meddelanden som inte uppfyller denna instruktion (t.ex. är bristfälliga gällande innehåll eller tidpunkt) besvaras med ett negativt Aperak. Detta gäller dock inte de frivilliga uppgiftsfälten i meddelandena.

Mottagna Z03-meddelande bör granskas med avseende på bl.a. att förbrukningsplatsens beteckning finns på nätinnehavarens område. Övriga meddelande granskas alltid med avseende på att försäljarens avtalsbeteckning och förbrukningsplatsens beteckning stämmer överens med varandra.

Ett Z03-meddelande som innehåller en felaktig adress får inte besvaras med ett negativt Aperak-meddelande, men nätinnehavaren kan granska adressen och meddela om felet t.ex. via e-post.

Ett negativt Aperak-kvitteringsmeddelande från mottagaren betyder alltid att meddelandeuppgifterna inte införs i systemet. Ärenden som den ursprungliga avsändaren av meddelandet inte kan korrigera med ett nytt meddelande, skall skötas via e-post.

Aperak-meddelanden skall sändas minst en gång per vardag. Avsikten är att systemet svarar på en Aperak-begäran omedelbart.

När ett Aperak-meddelande används, används inte något Contrl-meddelande. Ett Aperak-meddelande besvaras inte med ett annat Aperak-meddelande.

Ett negativt Aperak-meddelande kan ibland förorsakas även vid en situation där mottagarens system har fel, och meddelandet som skall kvitteras är felfritt.

Om felet (som förorsakar ett negativt Aperak) finns i mottagarens system, borde man utgå ifrån att korrigerande förfaringssätt överenskomms mellan parterna. Om mottagaren utan orsak har sänt ett negativt kvitteringsmeddelande kan man inom en kort tid efteråt sända ett korrekt positivt kvitteringsmeddelande när felet i mottagarens system har avlägsnats. Man kan dock inte förfara på omvänt sätt, dvs. om man har sänt en positiv kvittering, kan man inte efter detta sända en negativ kvittering gällande samma händelse.

Beskrivning över användning av meddelanden

Z03[1], Z05[1], Z08[1/N], Z04[1/N] -meddelanden; Byte av försäljare

- **Z03[1]-meddelande;** En ny försäljare meddelar nätinnehavaren om ett nytt försäljningsavtal som uppgjorts för en förbrukningsplats som finns på nätinnehavarens nätområde.
  - I detta fall har avtalet uppgjorts med en sådan kund som är andra part i nät-tjänstavtalet för förbrukningsplatsen.
  - När nätinnehavaren tar emot detta meddelande inleder han förfarandet som gäller byte av försäljare, och består av bildandet av en kedja olika PRODAT-meddelanden mellan aktörerna (nätinnehavaren, nuvarande försäljare, den nya försäljaren). Meddelanden i denna meddelandekedja är Z05[1], Z08[1] eller Z08[N] och Z04[1] eller Z04[N].
  - Utan att analysera eller på något sätt påverka innehållet i meddelandet, vidarebefordrar nätbolaget detta meddelande omedelbart till förbrukningsplatsens nuvarande försäljare i form av ett **Z05[1]-meddelande** som ett meddelande om avslutning av nuvarande försäljningsavtal.
  - Den nya försäljarens beteckning och avtalsbeteckning får inte förmedlas vidare i Z05[1]-meddelandet.
  - Nuvarande försäljare undersöker om avtalet kan avslutas vid föreslagen tidpunkt, och meddelar detta omedelbart till nätbolaget med ett Z08[1]- eller ett Z08[N]-meddelande.
  - Ifall den nuvarande försäljaren inte svarar något inom fem vardagar, bekräftar nätbolaget att försäljning inleds med ett Z04[1]-meddelande. Se närmare nedan.
- **Z08[1]-meddelande;** meddelande om upphörande av nuvarande försäljningsavtal
  - Byte av försäljare verkställs vid den tidpunkt som anges i nätbolagets Z05[1]-meddelande.
  - Nätbolaget bokför bytet av försäljare i sitt system så, att nuvarande försäljares försäljning upphör vid tidpunkten som anges i Z08[1]-meddelandet, och försäljningen från den nya försäljaren, som sänt Z03[1]-meddelandet, inleds omedelbart efter att det föregående avtalet upphört. Avtalen är alltid i kraft hela dygn.
  - Nätbolaget meddelar omedelbart med ett Z04[1]-meddelande den nya försäljaren om verkställandet av inledningen av försäljningen inklusive information om förbrukningsplatsen.
  - Nätbolaget avläser mätaren vid angiven tidpunkt.
  - Nätbolaget meddelar mätaravläsningarna vid tidpunkten för försäljningens upphörande till den gamla försäljaren; mätarställningar och balansenergi med ett Z11[3]-meddelande.
  - Nätbolaget meddelar mätaravläsningarna vid tidpunkten för inledning av försäljningen till den nya försäljaren; mätarställningar och uppskattningar av förbrukningen med ett Z11[1]-meddelande.
  - Nätbolaget inför inte energierna för förbrukningsplatsen i nuvarande försäljares energibalans efter den angivna tidpunkten.
  - Nätbolaget inför energierna för förbrukningsplatsen i den nya försäljares energibalans från och med den angivna tidpunkten.

- Om meddelandet inte behandlas som en del av försäljarbytesprocessen, utan som ett meddelande om att försäljningen upphör på grund av nuvarande försäljningsavtal (t.ex. tidsbestämt avtal), och det efter angiven tidpunkt inte finns något nytt avtal, bryter nätbolaget elleveransen till förbrukningsplatsen vid överenskommen tidpunkt.
- **Z08[N]-meddelande;** meddelande om fortsättning av nuvarande försäljningsavtal
  - Bytet av försäljare verkställs inte vid den tidpunkt som anges i nätbolagets Z05[1]-meddelande.
  - Den nuvarande försäljaren bör i det meddelande som han sänder ange den första möjliga dagen när det ikraftvarande avtalet kan avslutas, om det skiljer högst 30 dygn mellan den föreslagna inledningsdagen för det nya avtalet, och upphörandedagen för det nuvarande avtalet.
  - Nätbolaget meddelar omedelbart försäljaren som sänt Z03[1]-meddelandet om förhinder att verkställa försäljning med ett Z04[N]-meddelande.
  - Nätbolaget fortsätter att införa energierna för förbrukningsplatsen i nuvarande försäljares energibalans.
- **Z04[1]-meddelande;** nätinnehavaren bekräftar inledning av försäljningen inklusive förbrukningsplatsens uppgifter till den nya försäljaren
  - Man bör observera att nätinnehavaren med detta meddelande samtidigt tar ansvar för att energianvändningen för förbrukningsplatsen noteras i den nya försäljarens energibalans från och med det datum för försäljningens inledning som angivits i meddelandet .
  - Till skillnad från andra meddelanden, anges i detta meddelande kundens namn enligt nättjänstavtalet för förbrukningsplatsen. Vid skillnader i namnet är det skäl för försäljarna att utreda orsaken till skillnaderna. Det rekommenderas, att försäljarna uppgör försäljningsavtalen för samma namn som nättjänstavtalen.
- **Z04[N]-meddelande;** nätinnehavaren meddelar den nya försäljaren att leveransen inte kan inledas.
  - Om det nuvarande försäljningsavtalet inte kan avslutas meddelar nätbolaget, utan att analysera eller på något sätt påverka innehållet i meddelande Z08[N] omedelbart att det nya försäljningsavtalet avslås genom att sända **meddelande Z04[N]** till avsändaren av meddelande Z03[1].
  - I meddelandet vidarebefordras informationen som fåtts av den nuvarande försäljaren om den tidigaste möjliga upphörandedagen.
  - Den nuvarande försäljarens beteckning och avtalsbeteckningen får inte förmedlas vidare i Z04[N]-meddelandet.

Z03[14]-meddelande; Inflyttning

- Med detta meddelande meddelar kundens försäljare nätbolaget om uppgjort nytt försäljningsavtal för en viss förbrukningsplats hos nätbolaget, även för en helt ny förbrukningsplats som tas i bruk. Avtalet har gjorts med en sådan kund som är på väg att flytta till den förbrukningsplats som anges i meddelandet.
- Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäljarens (meddelarens) nya kund har gett och på förbrukningsplatsuppgifterna som utretts av försäljaren.

- Med fullmakt av kunden åtar sig försäljaren med detta meddelande ansvaret för uppsägning av förbrukningsplatsens ikraftvarande nät- och försäljningsavtal (berör inte helt nya förbrukningsplatserna) och uppgörande av nytt nätavtal för det kundnamn som anges i meddelandet.
- Den nya kunden kan vara på väg att flytta till en förbrukningsplats, vars elförsäljare är den aktör som har sänt meddelandet. I en sådan situation där förbrukningsplatsens försäljare inte byts fast kunden byts, behöver försäljaren inte sända ett separat meddelande om försäljningens upphörande för att avtalen för den bortflyttande kunden upphör.
- Nätbolaget avslutar nuvarande nätavtal för förbrukningsplatsen dagen innan det datum som anges i meddelandet, om ett sådant finns i kraft (den bortflyttande kunden har inte gjort någon flyttningsanmälan) och fakturerar den gamla kunden för elanvändningen fram till den angivna flyttningsstidpunkten.
- Nätbolaget uppgör ett nytt nätavtal för det namn som anges i meddelandet från och med angivet datum.
- Om det finns ett försäljningsavtal för förbrukningsplatsen, sänder nätbolaget omedelbart ett förhandsmeddelande Z05[14] om avtalets upphörande (på grund av bortflyttning av kunden) till den nuvarande försäljaren. Förhandsmeddelandet behöver inte sändas, om avsändaren av flyttningsmeddelandet är den samma som den nuvarande förbrukningsplatsens försäljare (förbrukningsplatsens försäljare förblir den samma, men försäljningsavtalets kundparter byts).
- Nätbolaget bekräftar inledningen av den nya försäljningen inklusive uppgifterna om förbrukningsplatsen med meddelande Z04[1] till den nya försäljaren som sänt meddelande (Z03[14]).
- Nätbolaget avläser mätaren vid angiven tidpunkt.
- Om det finns ett försäljningsavtal för förbrukningsplatsen, meddelar nätbolaget mätuppgifterna, mätarställningarna och balansenergin med meddelande Z11[3] till den gamla försäljaren, eller den försäljare som har sänt flyttningsmeddelandet.
- Nätbolaget meddelar inledningstidpunktens mätuppgifter, mätarställningarna och förbrukningsuppskattningarna med meddelande Z11[1] till förbrukningsplatsens nya försäljare/den försäljare som sänt meddelandet.
- Om det finns ett försäljningsavtal för förbrukningsplatsen, inför nätbolaget inte energierna för förbrukningsplatsen i den nuvarande försäljarens energibalans efter angiven tidpunkt, ifall det handlar om olika försäljare.
- Om det inte finns något försäljningsavtal för förbrukningsplatsen, kopplar nätbolaget på elektriciteten vid angiven tidpunkt, och räknar in förbrukningsplatsens energiförbrukning i den nya försäljarens energibalans från och med den angivna tidpunkten.

Z08[14] -meddelande; Bortflyttning

- Den bortflyttande kundens nuvarande eller nya försäljare (som kunden har avtal med på den nya förbrukningsplatsen dit man flyttar) meddelar nätbolaget om kundens bortflyttning från en viss förbrukningsplats på nätbolagets område.
- Meddelandet grundar sig på det nya försäljningsavtalet mellan den bortflyttande kunden och den nya försäljare som kunden valt för en förbrukningsplats, som även kan befinna sig på det nuvarande nätområdet.
- Nätbolaget sänder omedelbart ett förhandsmeddelande om det nuvarande försäljningsavtalets upphörande till förbrukningsplatsens nuvarande försäljare med ett Z05[14]-meddelande och avslutar den bortflyttande kundens nätavtal. Om kundens nya försälja-

re är den samma som han hade på den gamla förbrukningsplatsen, behöver förhandsmeddelande inte sändas.

- Nätbolaget avläser mätaren vid angiven tidpunkt.
- Nätbolaget meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter, mätarställningarna och energibalansen till den gamla försäljaren med meddelande Z11[3].
- Nätbolaget inför inte energierna för förbrukningsplatsen i den nuvarande försäljarens energibalans efter angiven tidpunkt.
- Om det inte finns något nytt försäljningsavtal för förbrukningsplatsen efter den angivna tidpunkten, bryter nätbolaget elektriciteten på förbrukningsplatsen vid överenskommen tidpunkt.

Z05[14]-meddelande; Nätbolagets meddelande till den nuvarande försäljaren om att försäljningen upphör på grund av att kunden flyttar bort.

Z11–meddelanden; Meddelande om mätuppgifter

Med meddelande om mätuppgifter meddelar nätinnehavaren mätarens alla avläsningshändelser samt ändringar i de uppskattade årsförbrukningarna som orsakas av avläsningen.

- **Z11[1]-meddelande;** meddelande om mätuppgifter vid försäljningens inledningstidpunkt
  - I och med förnyandet av meddelandena, meddelas med detta förnyade meddelande förutom mätarställningarna, även ändringarna i uppskattad balansenergi och ändringar i uppskattade årsförbrukningar, som skall noteras i energibalansen och faktureringen från och med avläsningen.
  - Med detta meddelande bekräftar nätinnehavaren den förbrukning som grundar sig på ny uppskattning, som skall införas i försäljarens energibalans från och med mätperiodens/leveransens inledningstidpunkt.
- **Z11[3]-meddelande;** meddelande om mätuppgifter vid försäljningens upphörandetidpunkt
  - Händelsen kan endast grunda sig på ett Z08[1]-, Z08[14]- eller Z03[14]-meddelande som anger att försäljningsavtalet upphör, eller på en flyttningsanmälan från kunden till nätinnehavaren.
  - Med detta meddelande meddelar nätinnehavaren också att förbrukningen på förbrukningsplatsen inte noteras i försäljarens energibalans efter den mätperioden/det avslutningsdatum som anges i meddelandet.
- **Z11[5]-meddelande;** meddelande om mätuppgifter som ligger till grund för faktureringen under leveranstiden
  - I och med förnyandet av meddelandena, meddelas med detta förnyade meddelande förutom mätarställningarna, den använda energin under mätperioden och den energimängd som noterats i energibalansen, även de ändringar i uppskattad balansenergi och ändringar i uppskattade årsförbrukningar, som skall noteras i energibalansen och faktureringen från och med avläsningen.
  - Med detta meddelande bekräftar nätinnehavaren att förbrukningen som grundar sig på den förnyade uppskattningen noteras i försäljarens energibalans med början från mätperiodens slut.
  - På mätuppgifterna i detta meddelande grundar även nätinnehavaren sin egen kundutjämföring eller fakturering som bygger på konstaterad förbrukning.

- **Z11[6]-meddelande**; Meddelande om mätuppgifter från månatlig eller med annat intervall utförd mellanavläsning
  - Detta meddelande används för att meddela s.k. mellan- och kontrollavläsningar, dvs. sådana avläsningar, som nätbolaget inte använder för utjämning av kundfaktura eller fakturering baserad på konstaterad förbrukning.
- **Z11[9]-meddelande**; nätinnehavaren meddelar brytningstidpunktens mätuppgifter till förbrukningsplatsens nuvarande försäljare.
  - Brytningen kan bero på betalningsstörningar som gäller antingen försäljnings- eller överföringsfakturer.
  - Man bör observera att brytning inte är avslutande av ett försäljningsavtal. Balansenergin för en sådan förbrukningsplats under brytningstiden skall vara 0.
- **Z11[2]-meddelande**; nätinnehavaren meddelar återinkopplingstidpunktens mätuppgifter åt den nuvarande försäljaren för förbrukningsplatsen.

Z06– och Z10-meddelanden; meddelande om ändrade uppgifter

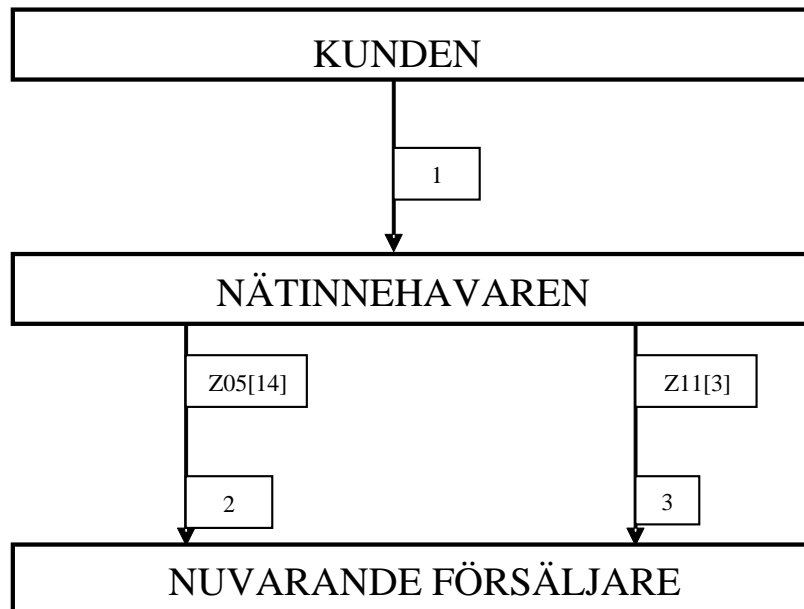
Vid inledning av leveransen eller under leveranstiden råkar man ofta i situationer där kunden eller försäljaren, med kundens fullmakt, beställer ändringar i den energimätning som nämns i nätavtalet och som ligger till grund för faktureringen, eller endast i faktureringsavtalet. Utan undantag orsakar dessa ändringar preciseringar av de nät- och/eller faktureringsavtal som är i kraft. Då måste det gamla avtalet avslutas och ett nytt tecknas. En sådan händelse kräver alltid en mätaravläsning, varvid även den uppskattade faktureringen och den uppskattade förbrukningen kan ändras. Det kan också vara frågan om underhåll eller förnyande av mätningen som utförs av nätinnehavaren, varvid även de mätaravläsningar som görs vid händelsen kan orsaka ändringar i uppskattningarna enligt ovan. Med ett Z10–meddelande meddelas endast ändrade uppgifter som beror på mätarbyte eller byte av mätningssätt. Med Z06–meddelanden meddelar man om ändringar som beror på andra åtgärder. Med hjälp av orsakskoder meddelas händelse som påverkar avtalsinnehållet. Andra uppgifter i meddelandet gäller förbrukning, balansutredning och -hantering.

- **Z06[11]-meddelande**; nätinnehavaren bekräftar ändrat fakturerings sätt till den nuvarande försäljaren.
  - Grunden för detta meddelande skall vara försäljarens meddelande PRODAT Z09[1] som försäljaren använder för att meddela om ändring i försäljningsavtalet som ändrar fakturerings sättet. På grund av detta meddelande avslutar nätinnehavaren det ikraftvarande faktureringsavtalet som är kopplat till nätavtalet, med kunden, och uppgör ett nytt faktureringsavtal gällande förbrukningsplatsen, där kunden är förbrukningsplatsens elförsäljare.
  - På grund av händelsen skall mätaren avläsas.
- **Z06[10]-meddelande**; nätinnehavaren meddelar den nuvarande försäljaren om ändring av tidszonindelningen
  - Med äldre mätutrustning kan denna ändring verkställas bara vid tvåtidsmätning när ändringen görs från natt-tariff (tidszonindelningens beteckning 2) till årstidstariff (tidszonindelningens beteckning 3) eller omvänt. I andra fall måste ändringen i praktiken utföras genom mätarbyte. Meddelande till försäljaren görs då med meddelande Z10.
  - Med modern mätutrustning kan denna ändring utföras i samtliga fall enbart genom en mätaravläsning vid ändringstidpunkten.
- **Z06[13]-meddelande**; nätinnehavaren meddelar ändrade säkringsuppgifter till nuvarande försäljare.

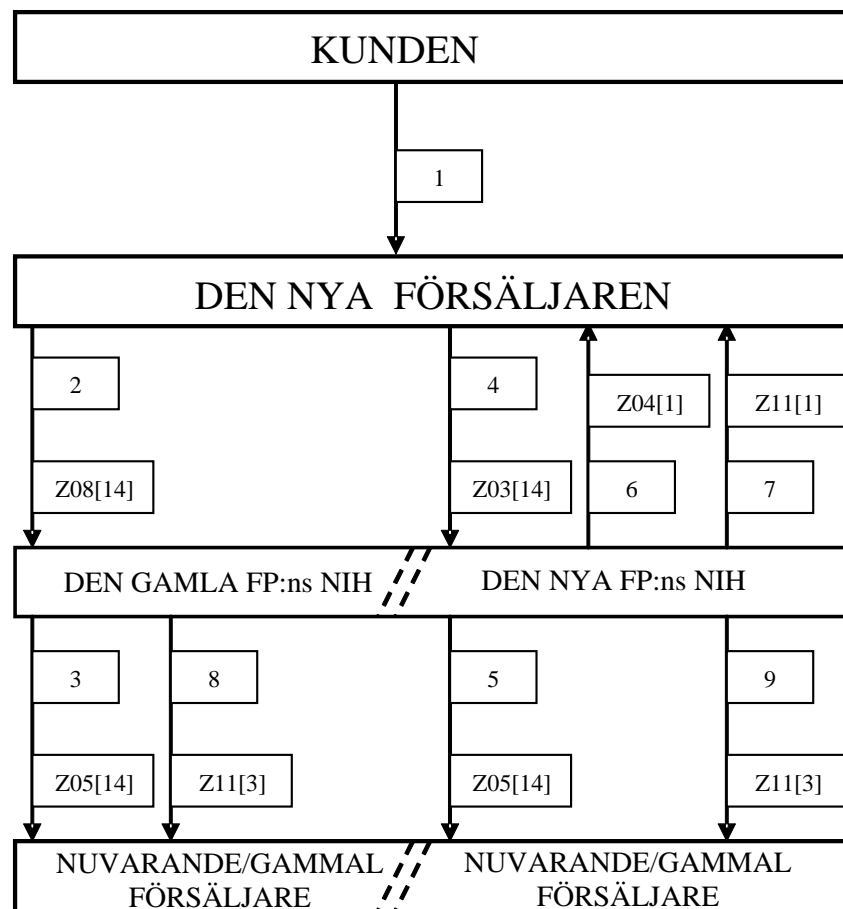
- Många nät- och försäljningsbolag har i bruk tariffer, där man till avtalen fogat en produkt som t.ex. kallas grundavgift, och som i de flesta fall baserar sig på säkringens storlek före mätningen (tariffsäkringen).
- **Z10[12]-meddelande;** nätinnehavaren meddelar inledningstidpunktens mätuppgifter till förbrukningsplatsens nya försäljare samt mätarbyte eller byte av mätningssätt som utförts vid inledningstidpunkten.
  - Då mättekniken utvecklas har nätbolagen tagit som praxis att inpassa mätarbytet samtidigt som förbrukningsplatsens försäljare byts.
  - Avsikten med detta meddelande är att ersätta det tidigare använda Z04-meddelandet som sänts till försäljaren för att meddela uppgifter gällande mätningen och avläsningar och uppskattningar för försäljningens inledningstidpunkt.
- **Z10[7]-meddelande;** nätinnehavaren meddelar förbrukningsplatsens nuvarande försäljare om mätarbyte eller byte av mätningssätt som har utförts under pågående leverans.
  - Med detta meddelande meddelas förutom mätarställningarna för den gamla ur bruk tagna mätaren, den under perioden förbrukade energin och energimängden som införts i balansen, även den nya mätarens mätuppgifter, och de ändrade årsuppskattningarna från och med händelsetidpunkten.
  - Meddelandet kan även användas vid byte av mätningssätt, fast mätaren inte byts.

Z09[1]-meddelande; förbrukningsplatsens nuvarande försäljare meddelar nätinnehavaren om ändring i fakturerings sättet

Försäljaren och kunden kan under pågående leveransperiod komma överens om kundens fakturerings sätt så, att man får överförings- och försäljningsfakturer gällande elförbrukningen bara från det ena bolaget. Den vanligaste praxisen är då att försäljaren fakturerar både överföringen och försäljningen.

MEDDELANDEN SOM GÄLLER FLYTTPROCESSEN**KUNDEN GÖR FLYTTANMÄLAN TILL NÄTINNEHAVAREN**

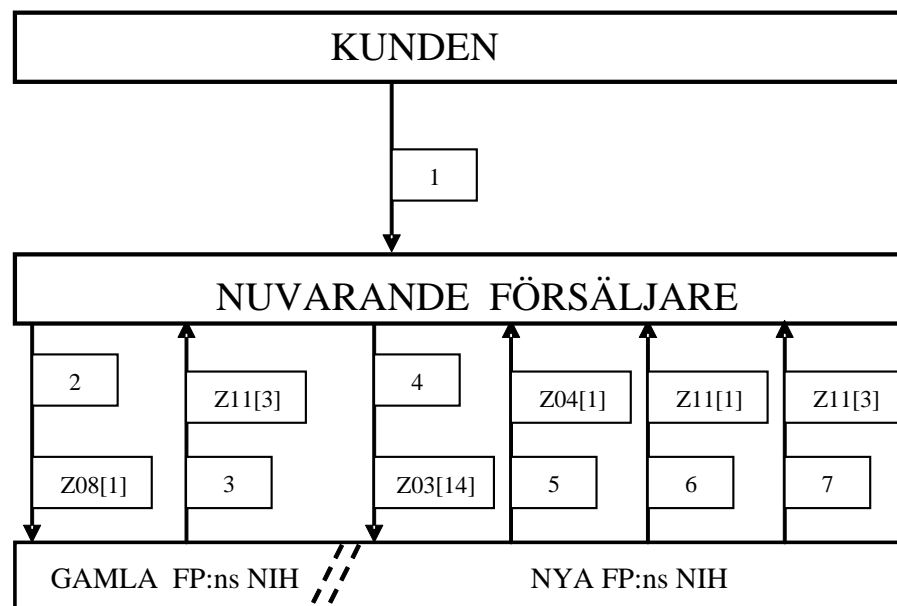
1. Kunden meddelar nätinnehavaren om bortflyttning
2. Nätinnehavaren sänder ett förhandsmeddelande om bortflyttningen till förbrukningsplatsens försäljare
3. Nätinnehavaren meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter till försäljaren

**MEDDELANDEN SOM GÄLLER
FLYTTPROCESSEN**
**KUNDENS NYA FÖRSÄLJARE GÖR ANMÄLAN
KUNDEN FLYTTAR TILL NY FÖRBRUKNINGSPLOTS**

1. Kunden meddelar om bortflyttning från nuvarande förbrukningsplats till den försäljare han valt för den nya förbrukningsplatsen
2. Den nya försäljaren sänder ett meddelande till nätinnehavaren för kundens förbrukningsplats om bortflyttningen
3. Den gamla förbrukningsplatsens nätinnehavare sänder ett förhandsmeddelande till förbrukningsplatsens försäljare om bortflyttningen
4. Den nya försäljaren meddelar om kundens inflyttning till den nya förbrukningsplatsen
5. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare sänder en förhandsanmälan till förbrukningsplatsens försäljare om bortflyttning
6. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare bekräftar inledning av ny försäljning och förbrukningsplatsens uppgifter
7. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar mätuppgifterna för den nya försäljningens inledningstidpunkt till den nya försäljaren
8. Den gamla förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter till den gamla försäljaren
9. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter till den gamla försäljaren

MEDDELANDEN SOM GÄLLER FLYTTPROCESSEN

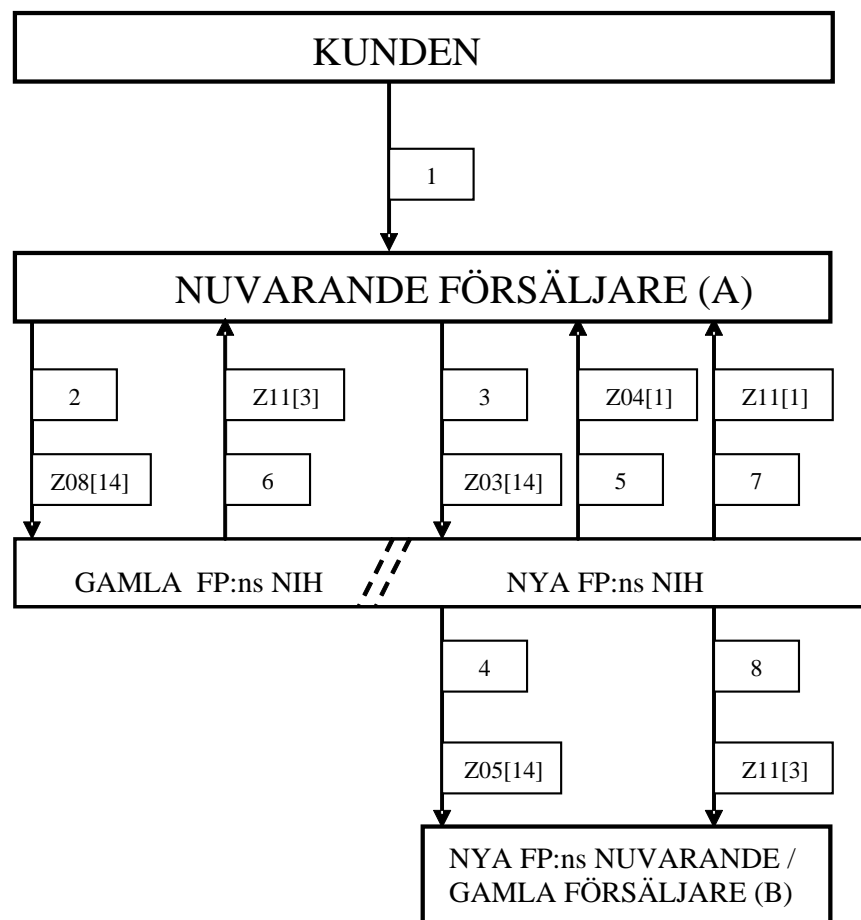
KUNDENS NUVARANDE FÖRSÄLJARE GÖR ANMÄLAN KUNDEN FLYTTAR TILL NY FÖRBRUKNINGSPLOTS DÄR FÖRSÄLJAREN HAR FÖRSÄLJNINGSAVTAL SEDAN TIDIGARE

1. Kunden meddelar till nuvarande försäljare om bortflyttning från nuvarande förbrukningsplats och gör nytt avtal till den nya förbrukningsplatsen
2. Försäljaren meddelar nätinnehavaren för kundens förbrukningsplats om avtalets upphörande
3. Nätinnehavaren meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter till försäljaren
4. Försäljaren meddelar om kundens inflyttning till den nya förbrukningsplatsen
5. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare bekräftar inledning av ny försäljning och förbrukningsplatsens uppgifter
6. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar inledningstidpunktens mätuppgifter till försäljaren
7. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter för det gamla avtalet till försäljaren

MEDELANDEN SOM GÄLLER FLYTTPROCESSEN

KUNDENS NUVARANDE FÖRSÄLJARE GÖR ANMÄLAN KUNDEN FLYTTAR TILL NY FÖRBRUKNINGSPLOTS

1. Kunden meddelar om bortflyttning från nuvarande förbrukningsplats till nuvarande försäljare (A)
2. Försäljaren (A) sänder ett meddelande till nätinnehavaren för kundens förbrukningsplats om avtalets upphörande
3. Försäljaren (A) meddelar om kundens inflyttning till den nya förbrukningsplatsen
4. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare sänder en förhandsanmälan till den nya förbrukningsplatsens nuvarande försäljare (B) om bortflyttning
5. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare bekräftar inledning av försäljningen till ny förbrukningsplats och förbrukningsplatsens uppgifter (till försäljare A)
6. Den gamla förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar mätuppgifterna för den gamla försäljningsplatsens avslutningstidpunkt till försäljaren (A, som fortsätter som kundens nuvarande försäljare)
7. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar inledningstidpunktens mätuppgifter till försäljaren (A)
8. Den nya förbrukningsplatsens nätinnehavare meddelar avslutningstidpunktens mätuppgifter till den gamla försäljaren (B)

Användning av avläsningsdatum i PRODAT-meddelanden

Avläsningsintervallets start- och sluttidpunkter liksom även alla andra tidsangivelser som anges i meddelandena görs enligt Ediel-tillämpningsinstruktionen. Starttidpunkten hör till intervallet och sluttidpunkten är den första tidpunkten utanför intervallet.

I Z11[1]-, Z11[3]- och Z10[12]-meddelandena skall avläsningsintervallets start- och sluttidpunkter svara mot start- och sluttidpunkterna i avtalet oberoende av den egentliga avläsningstidpunkten. Avtalen är alltid i kraft hela dygn, dvs. de börjar den första avtalsdagen kl. 00 och slutar vid den sista avtalsdagens slut.

I andra meddelanden, som i Z11[5]- och Z11[6]-meddelandena är det även möjligt att förmedla avslutningstidpunkten direkt som avläsningstidpunktens klockslag.

Slutavläsning, dvs. Z11[3]-exempel:

- om avtalet upphör 31.12.2008 anges i meddelandets "Avläsningsintervallet upphör"-fält 200901010000. Lokal tid har använts i exemplet, dvs. tidsangivelsernas förskjutning i meddelandet är 2 timmer jämfört med UTC-tid.

Fakturerings- och mellanavläsning, dvs. Z11[5] eller Z11[6]-exempel:

- Om avläsningen sker 31.12.2008 kl. 15:00 anges i meddelandets "Avläsningsintervallet upphör"-fält 200812311500. Lokal tid har använts i exemplet, dvs. tidsangivelsernas förskjutning i meddelandet är 2 timmer jämfört med UTC-tid.
- Ifall avläsningen sker någon gång den 31.12.2008, men tidpunkten inte är känd, eller man inte vill ange den, anger man att avläsningsintervallet har upphört i slutet på dygnet den 31.12 genom att i meddelandets "Avläsningsintervallet upphör"-fält ange 200901010000. Lokal tid har använts i exemplet, dvs. tidsangivelsernas förskjutning i meddelandet är 2 timmer jämfört med UTC-tid.

OBS! Om det finns en avläsning i meddelandet som hänför sig till inledning eller avslutning av avtalet, skall tidpunkterna för avläsningsintervallet svara mot inlednings- eller avslutningstidpunkterna i avtalet, oberoende av de egentliga avläsningstidpunkterna.

Exempel:

- Om inledningen av ett avtal följs av ett Z11[5] eller Z11[6]-meddelande, är startavläsningen uttryckligen den inledningstidpunkt i avtalet som i tiden meddelats med meddelande Z11[1]. Således skall klockslaget som anges i fältet "Avläsningsintervallet inleds" i det Z11[5] eller Z11[6] avläsningsmeddelande som följer efter avtalets inledning vara 00:00.

Avrundning av tidsangivelsen till dygnsnoggrannhet vid användning av fakturerings- och mellanavläsningar

Den tekniska gruppen rekommenderar att tidsangivelsen för fakturerings- och mellanavläsningar alltid avrundas uppåt vid fakturerings- och övrig användning, dvs. till det gällande dygnets slut.

Exempel på följande sida:

Avläsnings- tidpunkt	Avläsningsmeddelande som används	Datum på fakturan	Faktureringsintervall i systemet
1.1. 15:49	Startavläsning Z11[1] 1.1. 00:00		
15.1. 12:32	Faktureringsavläsning Z11[5] 1.1. 00:00 - 15.1. 12:32	1.1. – 15.1	1.1. 00:00 – 16.1. 00:00
28.2. 21:48	Slutavläsning Z11[3] 15.1. 12:32 – 1.3. 00:00	16.1. – 28.2.	16.1. 00:00 – 1.3. 00:00

OBS! Om man kan få en verklig avläsning från förbrukningsplatsen vid dygnets slut, bör denna användas i meddelanden som hänför sig till avtalets inledande och upphörande.